

บทที่ 3

โครงสร้าง ระบบบัญชี และขั้นตอนต่าง ๆ ในการ
ดำเนินงานของระบบ Inter Mutual Bank

โครงสร้างของระบบ Inter Mutual Bank

1) ฝ่ายบริหารของกิจการ

หมายถึงกลุ่มบุคคลระดับสูงของกิจการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้โดยอาศัยผู้อื่นและทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกิจการ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าฝ่ายบริหารเป็นผู้ประสานกิจกรรมซึ่งผู้อื่นกระทำมากกว่าที่จะเป็นผู้ลงมือกระทำเสียเอง ฝ่ายบริหารจึงเป็นตัวจักรที่สำคัญซึ่งจะเป็นผู้คอยผลักดันให้การดำเนินงานของกิจการดำเนินไปตามเป้าหมายที่วางไว้สำหรับระบบ Inter Mutual Bank ที่นำมาใช้ในการดำเนินงานนี้ ฝ่ายบริหารสามารถติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ได้จากรายงานของหน่วยงาน Inter Mutual Bank ที่เสนอขึ้นมาในแต่ละเดือน โดยไม่จำเป็นต้องให้หัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ เสนอให้ทราบ

2) หน่วยงาน Inter Mutual Bank

Inter Mutual Bank เป็นหน่วยงานหน่วยหนึ่งของกิจการ ซึ่งตั้งขึ้นมาเพื่อให้ทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินทั้งหมดของกิจการ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือทำหน้าที่เป็น "ธนาคารภายใน" (สำนักงานกลาง) ซึ่งจะมีหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการเป็นลูกค้าของ Inter Mutual Bank และทุกหน่วยงานของกิจการจะต้องเปิดบัญชีกระแสรายวัน (Current Account) กับ Inter Mutual Bank ด้วย เมื่อหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการมีการรับหรือจ่ายเกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงินก็ตามจะต้องกระทำผ่าน Inter Mutual Bank เสมอ(จะต้องนำเงินมาฝากหรือเบิก

เงินจาก Inter Mutual Bank ทุกรายการ) ดังนั้นหน่วยงาน Inter Mutual Bank ที่ตั้งขึ้นจะต้องทำหน้าที่ทางด้านการเงินและบันทึกบัญชีด้วย แต่การมอบหน้าที่ทางด้านการเงินและบัญชีให้หน่วยงานเดียวกันนั้นย่อมจะทำให้เกิดการทุจริตได้และเป็นการขัดต่อหลักการควบคุมภายใน นอกจากนี้การดำเนินงานของกิจการต่าง ๆ จำเป็นที่จะต้องมีหน่วยงานตรวจสอบภายในเพื่อให้ทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของการบันทึกบัญชี และตรวจสอบสินทรัพย์ที่กิจการมีอยู่ว่าถูกต้องตรงตามบัญชีหรือไม่ ดังนั้นหน่วยงาน Inter Mutual Bank ที่ตั้งขึ้นจะประกอบด้วยหน่วยงานต่าง ๆ 3 หน่วยงานคือ

ก) ฝ่ายการเงิน

ข) ฝ่ายบัญชี

ค) ฝ่ายตรวจสอบภายใน

ตามปกติการดำเนินงานของกิจการหนึ่ง ๆ ย่อมจะต้องมีทั้งฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี และ ฝ่ายตรวจสอบภายในอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อต้องการเปลี่ยนระบบการดำเนินงานมาใช้ระบบ Inter Mutual Bank จึงสามารถกระทำได้ง่าย ซึ่งขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินการจะเป็นดังนี้

ก) ตั้งสำนักงานกลาง (Inter Mutual Bank) และหัวหน้าสำนักงานกลางขึ้น

ข) รวม ฝ่ายการเงิน, ฝ่ายบัญชีและฝ่ายตรวจสอบภายในของกิจการให้ขึ้นตรงต่อสำนักงานกลาง

ค) ฝ่ายการเงิน ทำหน้าที่และรับผิดชอบเกี่ยวกับทางด้านการเงินทั้งหมดของกิจการเหมือนเดิม ซึ่งจะมีผู้จัดการการเงินหรือผู้รักษาเงิน (Cashier) เป็นหัวหน้าหน่วยงาน

ง) ฝ่ายบัญชีของกิจการ เมื่อรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานกลาง

ก็จะเรียกว่า ฝ่ายบัญชีสำนักงานกลาง การบันทึกบัญชีจะเปลี่ยนมาใช้ระบบบัญชี Inter Mutual Bank ส่วนการบันทึกบัญชีที่เคยทำอยู่เดิม ฝ่ายบัญชีสำนักงานกลาง จะรับมาทำส่วนหนึ่ง ที่เหลือจะมอบให้หน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการเป็นผู้จัดทำ สำหรับการจัดทำงบการเงินของกิจการยังคงเป็นหน้าที่ของฝ่ายบัญชีสำนักงานกลาง ซึ่งสามารถจัดทำขึ้นได้ โดยการนำเอางบทดลองที่ทำขึ้นในแต่ละเดือนของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งหมดของกิจการรวมทั้งของ Inter Mutual Bank ค่าย มาสรุปทำงบทดลองรวม เพื่อจัดทำงบการเงินของกิจการต่อไป และเพื่อให้ฝ่ายบัญชีสำนักงานกลาง สามารถจัดทำงบทดลองรวมได้โดยสะดวก จึงต้องมีการกำหนดข้อบัญญัติที่เห็นว่าจำเป็นให้หน่วยงานต่าง ๆ และ Inter Mutual Bank ปฏิบัติให้เป็นไปในแนวเดียวกัน เช่น รายการที่เกิดขึ้นเหมือนกัน หรือลักษณะเดียวกันจะต้องลงบัญชีเหมือนกัน เป็นต้น สำหรับการปฏิบัติทางบัญชีของ Inter Mutual Bank จะกล่าวถึงโดยละเอียดในบทที่ 4

จ) ฝ่ายตรวจสอบภายในทำหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจสอบการบันทึกบัญชีของฝ่ายบัญชีสำนักงานกลาง ตรวจสอบเงินสดคงเหลือในมือของฝ่ายการเงินว่า ถูกต้องและเป็นไปตามหลักการที่กิจการวางไว้หรือไม่ เมื่อสิ้นเดือนหนึ่ง ๆ และสิ้นปีก็จะทำการวิเคราะห์ผลของการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ เสนอฝ่ายบริหารของกิจการ

3) หน่วยงานของกิจการ

หน่วยงานของกิจการ คือหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการยกเว้น ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี และฝ่ายตรวจสอบภายในตามข้อ 1 ซึ่งได้รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ Inter Mutual Bank เมื่อกิจการเปลี่ยนระบบการดำเนินงานมาใช้ระบบ Inter Mutual Bank หน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการจะมีการดำเนินงานเป็นอิสระเสมือนกิจการหนึ่ง ๆ ดังนี้คือ

3.1 ทุนในการดำเนินงาน จะได้รับการจัดสรรจากงบดุลของกิจการตามสภาพความเป็นจริงหรือตามลักษณะการดำเนินงานของหน่วยงาน แต่ตามระบบ Inter Mutual Bank จะถือว่าสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนในงบดุล เป็นของสำนักงาน

กลาง (Inter Mutual Bank) และสำนักงานกลางจะเป็นผู้จัดสรรให้ โดยสำนักงานกลางถือว่าสินทรัพย์ที่จัดสรรให้เป็นการเบิกเงินจากบัญชีกระแสรายวันของหน่วยงานไปซื้อ ส่วนหนี้สิน และทุนที่จัดสรรให้จะถือว่าเป็นเงินที่หน่วยงานนำไปฝากเข้าบัญชีกระแสรายวันของหน่วยงาน

3.2 การดำเนินงาน หน่วยงานต่าง ๆ จะมีความเป็นอิสระในการดำเนินงานของหน่วยงานเอง แต่จะต้องอยู่ภายใต้นโยบายของกิจการ หมายความว่าหน่วยงานต่าง ๆ สามารถศึกษาวิธีการดำเนินงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ของหน่วยงานได้อย่างเต็มที่ภายในขอบเขตนโยบายของกิจการ

3.3 แผนกบัญชีของหน่วยงาน จะทำหน้าที่บันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งหมดของหน่วยงานลงในบัญชีแยกประเภทบัญชีต่าง ๆ ของแต่ละหน่วยงานจะต้องปฏิบัติไปในแนวเดียวกันคือเป็นไปตามที่กิจการกำหนด เมื่อได้รับการจัดสรรทุนในการดำเนินงาน แผนกบัญชีของหน่วยงานจะบันทึกรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนที่ได้รับการจัดสรรลงในบัญชีแยกประเภทสินทรัพย์ หนี้สินและทุนตามชื่อบัญชีที่ได้รับการจัดสรร และจะเปิดบัญชีเงินฝากกระแสรายวันสำนักงานกลางเท่ากับผลต่างสินทรัพย์ - หนี้สินและทุน ถ้าสินทรัพย์มากกว่าหนี้สินและทุน บัญชีเงินฝากกระแสรายวันสำนักงานกลางจะแสดงยอดเป็นยอดเบิกเกินบัญชี แต่ถ้าหนี้สินและทุนมากกว่าสินทรัพย์ บัญชีเงินฝากกระแสรายวันสำนักงานกลางจะแสดงยอดเป็นยอดเงินฝาก

3.4 แผนกการเงินของหน่วยงาน จะทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับจ่ายเงินสดของหน่วยงาน จะเห็นได้ว่าการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ตามระบบ Inter Mutual Bank มีความเป็นอิสระเหมือนกิจการหนึ่ง ๆ อย่างแท้จริง เมื่อเป็นเช่นนี้กิจการย่อมจะไม่สามารถติดตามผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ ดังนั้นระบบ Inter Mutual Bank ที่คิดค้นขึ้นนี้จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติคือรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของหน่วยงานไม่ว่าจะเป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน จะต้องกระทำผ่าน Inter Mutual Bank เสมอ

3.5 การปฏิบัติเกี่ยวกับรายการที่เป็นตัวเงินของหน่วยงาน

ก) การรับเป็นเงินสดและเช็คของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ แผนกการเงินของหน่วยงานจะเป็นผู้รับและแผนกบัญชีของหน่วยงานจะบันทึกรายการที่เกิดขึ้นลงในบัญชีของหน่วยงาน เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ แผนกการเงินของหน่วยงานจะต้องนำเงินสดและเช็คไปฝากเข้าบัญชีกระแสรายวันสำนักงานกลาง

ข) การจ่ายเงินสด ตามระบบ Inter Mutual Bank หน่วยงานต่าง ๆ จะไม่ได้รับการจัดสรรให้มีเงินสดในมือ ดังนั้นเมื่อเริ่มดำเนินงาน แผนกการเงินของหน่วยงานจึงต้องเขียนใบสั่งจ่าย (เช็คของสำนักงานกลาง) ไปเบิกเงินสดจากบัญชีกระแสรายวันของหน่วยงานที่ฝากไว้กับสำนักงานกลางมาใช้จ่ายกรณีจ่ายเงินสดนี้ แผนกการเงินของหน่วยงานสามารถปฏิบัติได้ 2 วิธี คือ

- 1) แผนกการเงินจะจ่ายเงินสดให้แก่ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานเอง หรือ
- 2) เขียนใบสั่งจ่าย (เช็คของสำนักงานกลาง) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไปเบิกเงินจากสำนักงานกลาง

เมื่อแผนกการเงินจ่ายเงินสดให้กับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานแล้ว จะนำหลักฐานการจ่ายเงินไปให้แผนกบัญชีของหน่วยงานลงบัญชี

ค) การจ่ายเป็นเช็คธนาคารพาณิชย์ ตามระบบ Inter Mutual Bank หน่วยงานต่าง ๆ จะไม่มีเงินฝากธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ นอกจากเปิดบัญชีกระแสรายวันกับสำนักงานกลางเท่านั้น ดังนั้นแผนกการเงินของหน่วยงานต่าง ๆ จึงไม่สามารถจ่ายเงินเป็นเช็คธนาคารพาณิชย์ได้ หากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต้องการรับเงินเป็นเช็คธนาคารพาณิชย์ แผนกการเงินของหน่วยงานจะปฏิบัติเช่นเกี่ยวกับการจ่ายเงินสดตามข้อ ข(2) และให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานแจ้งความประสงค์ให้สำนักงานกลางทราบ

เมื่อแผนกการเงินเขียนใบสั่งจ่ายให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

ไปรับเช็คที่สำนักงานกลางแล้ว ก็จะนำหลักฐานการจ่ายไปให้แผนกบัญชีของหน่วยงาน
ลงบัญชี

3.6 การปฏิบัติเกี่ยวกับรายการที่ไม่เป็นทรัพย์สินของหน่วยงาน

ตามระบบ Inter Mutual Bank กำหนดให้หน่วยงานเปิด
บัญชีกระแสรายวันกับสำนักงานกลาง เพราะฉะนั้นถ้าเกิดรายการที่ไม่เป็นทรัพย์สินเกิด
ขึ้น ซึ่งได้แก่รายการโอนระหว่างกัน หน่วยงานที่โอนจะต้องแจ้งให้สำนักงานกลาง
หักบัญชีกระแสรายวันของหน่วยงานที่โอน ในขณะที่เกี่ยวกับสำนักงานกลางจะเข้าบัญชี
กระแสรายวันของหน่วยงานที่รับโอนให้

จากโครงสร้างของระบบ Inter Mutual Bank ความที่
กล่าวมานั้นเป็นหลักการของระบบที่บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด ได้คิดค้น
ขึ้น แต่ปัจจุบันนี้ บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด ยังไม่สามารถจะปฏิบัติให้เป็น
ไปตามหลักการที่วางไว้ได้ คือปัจจุบัน สำนักงานกลาง (Inter Mutual Bank)
ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด จะมีฝ่ายตรวจสอบภายในเพียงหน่วยงาน
เดียวเท่านั้น แต่ได้เปลี่ยนชื่อเป็นสำนักงาน Inter Mutual Bank ส่วนฝ่าย
การเงิน (แคชเชียร์ใหญ่) และฝ่ายบัญชีสำนักงานกลางของบริษัทฯ ยังไม่สามารถรวม
เข้ามาได้ ดังนั้นสำนักงาน Inter Mutual Bank ของสำนักงานกลางจึงต้องทำการ
บันทึกบัญชีตามระบบบัญชี Inter Mutual Bank และวิเคราะห์ผลของการดำเนิน
งานของหน่วยงานต่าง ๆ เสนอฝ่ายบริหารด้วย ส่วนหน่วยงานต่าง ๆ ของบริษัทฯ
ยังมีหน่วยงานอีกหลายหน่วยงานที่ไม่มีแผนกการเงินและแผนกบัญชีของหน่วยงาน

ระบบบัญชีของ Inter Mutual Bank

ตามหลักการบัญชีโดยทั่วไป การลงบัญชีของ Inter Mutual Bank
นั้น ไม่แตกต่างไปจากหลักการบัญชีของห้างร้านบริษัท คือใช้ระบบบัญชีคู่ (Double
Entry) เช่นเดียวกัน แต่เนื่องจาก Inter Mutual Bank ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการ
การเงิน (เป็นธนาคารกลาง) ภายในกิจการ อันต้องอาศัยความรวดเร็วและความถูกต้อง

ต้องแม่นยำในตัวเลข ดังนั้นจึงได้นำเอาหลักการบัญชีของธนาคารมาประยุกต์ใช้ นอก
จากเหตุผลดังกล่าวแล้ว การนำเอาหลักการบัญชีธนาคารมาใช้ในกิจการที่มีใช้ธนาคาร
ยังทำให้สามารถทราบผลการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา และกระตุ้น
ให้พนักงานในแต่ละหน่วยงานเกิดความกระตือรือร้นขึ้นด้วย

การนำเอาระบบบัญชีของธนาคารมาประยุกต์ใช้

ระบบ Inter Mutual Bank ที่ถูกคิดค้นขึ้นใหม่นี้ ได้นำเอาระบบบัญชี
ของธนาคารมาประยุกต์ใช้ ซึ่งสามารถแยกออกได้เป็นข้อ ๆ ดังนี้

1) ระบบบัญชีสามช่อง ตามปกติห้างร้านบริษัทใช้ระบบบัญชีสองช่อง
หรือบัญชีตัว " T " บันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น โดยใช้ช่องหนึ่งลงรายการเดบิต
และอีกช่องหนึ่งลงรายการ เครดิต แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าระบบบัญชีสองช่อง
มีข้อเสียอยู่หลายประการ เช่น ไม่สามารถทราบยอดคงเหลือทุก ๆ คราวที่มีการผ่าน
บัญชี การอ่านบัญชีก็ค่อนข้างจะสับสนเพราะไม่เรียงตามลำดับ วัน เดือน ปี ของ
รายการ เวลาที่ต้องดูทั้งด้านเดบิตและ เครดิตจึงจะทราบรายการก่อนหรือหลัง และ
ทุก ๆ คราวที่ต้องการยอดคงเหลือของบัญชี จะต้องรวบรวมยอดเดบิตครั้งหนึ่ง และ
ยอดเครดิตอีกครึ่งหนึ่งแล้วหาผลต่าง ทำให้เสียเวลาและอาจผิดพลาดได้ง่าย ด้วยเหตุ
ผลดังกล่าว Inter Mutual Bank จึงหันไปประยุกต์ใช้ระบบบัญชีสามช่องของ
ธนาคารแทน เพื่อบันทึกรายการต่าง ๆ ซึ่งระบบบัญชีสามช่องของธนาคารจะเป็นดังนี้

บัญชีกระแสรายวัน - นาย ก.

วัน เดือน ปี	รายการ	เดบิต	เครดิต	คงเหลือ
1 ม.ค. 22	ยอดยกมา			10,000.- เครดิต
	เงินสด	5,000.-		5,000.- "
8 ม.ค. 22	เงินสด	275.-		4,725.- "
15 ม.ค. 22	เช็คเลขที่ 24567		527,033.-	531,758.- "
27 ม.ค. 22	เงินสด		37,185.-	568,943.- "

จากตัวอย่างหน้า 22 จะเห็นได้ว่า ระบบบัญชีสามช่องสามารถอำนวยความสะดวกได้มากกว่าระบบบัญชีสองช่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อคำนึงถึงความรวดเร็วในการบันทึกบัญชีเงินฝากของลูกค้า การแสดงยอดเงินฝากทุกราวที่มีการฝากเงินหรือถอนเงิน และความถูกต้องแม่นยำในตัวเลข นอกจากนี้แล้วระบบบัญชีสามช่องยังอำนวยความสะดวกในการคิดดอกเบี้ยรายวันอีกด้วย ระบบ Inter Mutual Bank ได้นำเอาระบบบัญชีสามช่องหรือบัญชีกระแสรายวันรายตัวของธนาคารมาประยุกต์ใช้เป็นบัญชีกระแสรายวันรายตัวของหน่วยงาน สำหรับส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ ประกันภัยจำกัดได้นำเอาระบบบัญชีสามช่องของธนาคารมาประยุกต์ใช้ดังนี้

Inter Mutual Bank

Current Account

Department ก. Month มกราคม 2522 Balance 10,000.- (Cr)

Date	Code	Withdrawals	Deposits	Balance	Interest	Balance
1	C	5,000.-		5,000.-	1.-	5,001.-
8	Cg	275.-		4,726.-	.95	4,726.95
15	Ch		527,033.-	531,759.95	106.35	531,866.30
27	Tr		37,185.-	569,051.30	113.81	569,165.11

Department เป็นช่องที่ใช้บันทึก ชื่อหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นลูกค้าของ Inter Mutual Bank

Month เป็นช่องที่ใช้บันทึก เดือน ปี ที่เกิดรายการขึ้น

Balance ตรงมุมขวาของแบบฟอร์ม เป็นช่องที่ใช้บันทึก ยอดคงเหลือของเดือนก่อน หรือยอดเริ่มต้น

Date เป็นช่องที่ใช้บันทึก วันที่เกิดรายการขึ้น

Code เป็นช่องที่ใช้บันทึก รหัสย่อเพื่อแสดงให้ทราบถึงที่มาของรายการแต่ละรายการในบัญชีกระแสรายวัน ซึ่งรหัสย่อของ Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดจะเป็นดังนี้

C	หมายถึง	เงินสด
Ch	"	เช็ค
Tr	"	การโอน
Cg	"	ค่าบริการ
R	"	ราคาเช่า
D	"	เฉลี่ยค่าใช้จ่าย
S	"	เงินเคื่อน
A	"	การปรับปรุง
St	"	ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์
Withdrawals		เป็นของที่ใช้บันทึกรายการเบิกหรือถอน
Deposits		เป็นของที่ใช้บันทึกรายการฝาก
Balance ของแรก		เป็นของที่แสดงยอดคงเหลือหลังจากฝาก หรือถอนในแต่ละครั้ง
Interest		เป็นของที่แสดงให้เห็นถึงดอกเบี้ยที่ Inter Mutual Bank คิดให้หรือคิดเอาจากหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ
Balance ของสุดท้าย		เป็นของที่ใช้บันทึกยอดคงเหลือเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ซึ่งเป็นยอดที่รวมดอกเบี้ยเข้าไปแล้ว และจะถือเป็นยอดคงเหลือยกมาในวันถัดไป

2) ระบบสลิป (Slip System) สลิปคือแบบพิมพ์ที่ใช้เป็นหลักฐานในการลงบัญชี สลิปที่รู้จักกันโดยทั่วไปของธนาคารก็คือ เช็คที่ใช้ถอนเงินและใบนำฝาก สลิปแต่ละฉบับจะต้องได้รับการตรวจสอบความถูกต้องและได้รับอนุมัติจากเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบอำนาจ เช่น ผู้จัดการ สมุหบัญชี แคชเชียร์ แล้วจึงจะใช้เป็นหลักฐานในการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์ สาเหตุที่กิจการซึ่งทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงินหันมาใช้ระบบสลิป เพราะสามารถที่จะควบคุมและตรวจสอบทุกรายการ ก่อนที่จะลงบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการสร้างระบบควบคุมภายใน นอกจากนี้ระบบสลิปยังสามารถอำนวยความสะดวกและรวดเร็วอีกด้วย

สลิปของธนาคารแยกออกเป็น "เดบิตสลิป" ได้แก่แบบพิมพ์ที่ใช้ลงบัญชีทางด้านเดบิต กับ "เครดิตสลิป" ได้แก่แบบพิมพ์ที่ใช้ลงบัญชีทางด้านเครดิต จะเห็นได้ว่าสลิปฉบับหนึ่ง ๆ ใช้สำหรับลงบัญชีเพียงด้านเดียวเท่านั้น จะไม่ใช่ลงบัญชีทั้งด้านเดบิตและเครดิตพร้อมกัน ดังนั้นเมื่อมีรายการเกิดขึ้นจึงต้องใช้สลิป 2 ฉบับ ๆ หนึ่ง จะเป็นเดบิตสลิปใช้สำหรับลงบัญชีทางด้านเดบิต อีกฉบับจะเป็นเครดิตสลิป ใช้สำหรับลงบัญชีทางด้านเครดิต และเพื่อประโยชน์ในการควบคุมเกี่ยวกับตัวเงินสดที่ผ่านมือแคชเชียร์ในวันหนึ่ง ๆ จึงได้แยกสลิปออกเป็น 2 ประเภทคือ สลิปเงินสดและสลิปเงินโอน สลิปแต่ละประเภทความปกติจะใช้สีแตกต่างกันเพื่อความสะดวกในการลงบัญชีและมีคีย์ประจำวัน ตลอดจนค้นหาภายหลัง

สลิปเงินสด เป็นสลิปที่บันทึกรายการรับหรือจ่ายเงินสด เป็นสลิปขาเดียวไม่ต้องมีคู่สลิปเดบิตหรือเครดิต และจะมีคำว่า "Cash" หรือ "C" พิมพ์ไว้ให้เห็นเด่นชัดบนหน้าสลิป เพื่อเน้นว่าเป็นรายการเงินสด สลิปเงินสดแบ่งออกเป็น

- ก) เดบิตสลิปเงินสด (Cash Debit Slip) ใช้สำหรับรายการจ่ายเงินสด
- ข) เครดิตสลิปเงินสด (Cash Credit Slip) ใช้สำหรับรายการรับเงินสด

สลิปเงินโอน เป็นสลิปที่บันทึกรายการรับหรือจ่ายที่ไม่เป็นตัวเงินหรืออีกนัยหนึ่งเป็นรายการโอนบัญชีระหว่างกัน และจะมีคำว่า "Tr" หรือ "Tr" พิมพ์ไว้ให้เห็นเด่นชัดบนหน้าสลิปเพื่อเน้นว่าเป็นรายการเงินโอน สลิปเงินโอนจะต้องมีคู่สลิปตรงข้ามเสมอ กล่าวคือ เมื่อมีเดบิตสลิปจะต้องมีเครดิตสลิปในจำนวนเท่ากันควบคู่กันไปเสมอ สลิปเงินโอนแบ่งออกเป็น

- ก) เดบิตสลิปเงินโอน (Transfer Debit Slip) ใช้สำหรับรายการจ่ายที่ไม่เป็นตัวเงิน
- ข) เครดิตสลิปเงินโอน (Transfer Credit Slip) ใช้สำหรับรายการรับที่ไม่เป็นตัวเงิน

ตัวอย่างสลิปของธนาคาร
เคบิตสลิปเงินสด (สีสมมติ - สีชมพู)

ธนาคารไทยจำกัด		C	
		25 กุมภาพันธ์ 2522	
<u>เคบิต</u> ค่าใช้จ่ายทั่วไป - ค่าใช้จ่ายเดินทาง			
ค่าใช้จ่ายเดินทางไปตรวจสอบสาขาของ พนักงานตรวจสอบฝ่ายตรวจสอบ บาท หกพันบาทถ้วน		ทำ	
	6,000.-	ตรวจ	
	6,000.-	อนุมัติ	
		ลงบัญชี	

เครดิตสลิปเงินสด (สีสมมติ - สีเหลือง)

ธนาคารไทยจำกัด		C	
		25 กุมภาพันธ์ 2522	
<u>เครดิต</u> รายได้เบ็ดเตล็ด - ค่าเช่ารับ			
ค่าเช่าศูนย์รับรับจากนายเรียมชัย ศรีวิจิตร บาท สองร้อยห้าสิบบาทถ้วน		ทำ	
	250.-	ตรวจ	
	250.-	อนุมัติ	
		ลงบัญชี	

เคมิตส์ลิปเงินโอน (สี่สมมติ - สีฟ้า)

ธนาคารไทยจำกัด		T	
25 กุมภาพันธ์ 2522			
<u>เคมิต</u> ค่าใช้จ่ายทั่วไป - เงินเดือน			
เงินเดือนพนักงานของธนาคารสำหรับเดือน กุมภาพันธ์ 2522 ตามรายละเอียดที่แนบ บาท		393,275.72	ทำ
			ตรวจ
		393,275.72	อนุมัติ
			ลงบัญชี
สามแสนเก้าหมื่นสามพันสองร้อยเจ็ดสิบบาทเจ็ดสิบสองสตางค์			

เครกิตส์ลิปเงินโอน (สี่สมมติ - สีขาว)

ธนาคารไทยจำกัด		T	
25 กุมภาพันธ์ 2522			
<u>เครกิต</u> รายได้เบ็ดเตล็ด - ค่าเช่ารับ			
ค่าเช่าอาคารธนาคารชั้นที่ 10 สำหรับเดือน กุมภาพันธ์ 2522 บาท		5,000.-	ทำ
			ตรวจ
		5,000.-	อนุมัติ
			ลงบัญชี
ห้าพันบาทถ้วน			

สลิปเงินสด และสลิปเงินโอนแต่ละฉบับที่นำมาแสดงให้เห็นจะนำไป
ลงรายการในสมุดรายวัน และในบัญชีดังนี้คือ

เคบิตสลิปเงินสด จะนำไปลงรายการในสมุดรายวันเงินสด
ค่าน "จ่าย" ของผู้รักษาเงิน และลงรายการค่านเคบิตในบัญชี ค่าใช้จ่ายทั่วไป
บัญชีย่อยค่าใช้จ่ายเดินทางตามที่ระบุไว้บนสลิป

เครดิตสลิปเงินสด จะนำไปลงรายการในสมุดรายวันเงินสด
ค่าน "รับ" ของผู้รักษาเงิน และลงรายการค่านเครดิตในบัญชี รายได้เบ็ดเตล็ด
บัญชีย่อยค่าเช่ารับตามที่ระบุไว้บนสลิป

เคบิตสลิปเงินโอน จะนำไปลงรายการในสมุดรายวันเงินโอน
และลงรายการค่านเคบิตในบัญชี ค่าใช้จ่ายทั่วไป บัญชีย่อยเงินเดือน ตามที่ระบุไว้
บนสลิป

เครดิตสลิปเงินโอน จะนำไปลงรายการในสมุดรายวันเงินโอน
และลงรายการค่านเครดิตในบัญชี รายได้เบ็ดเตล็ด บัญชีย่อยค่าเช่ารับ ตามที่ระบุไว้
บนสลิป

มาสเตอร์สลิป (Master Slip) คือสลิปสรุปยอดรวมประจำวันของ
สลิปที่ได้นำไปลงรายการในแต่ละประเภทบัญชี มาสเตอร์สลิปทำขึ้นเพื่อความสะดวก
ในการปิดบัญชีประจำวัน และใช้เป็นใบปะหน้าสลิปแต่ละประเภท โดยจะระบุยอดรวม
ของสลิปในปี จำแนกได้เป็น 4 ประเภท คือ

- ก) Cash Debit Master Slip ใช้ปะหน้าเคบิตสลิปเงินสด
- ข) Cash Credit Master Slip ใช้ปะหน้าเครดิตสลิปเงินสด
- ค) Transfer Debit Master Slip ใช้ปะหน้าเคบิตสลิปเงินโอน
- ง) Transfer Credit Master Slip ใช้ปะหน้าเครดิตสลิปเงินโอน

ตัวอย่าง มาสเตอร์สลิปของธนาคาร

เดบิตมาสเตอร์สลิป

ธนาคารไทยจากัด		C หรือ T
<u>Debit Master Slip</u>		Date.....
<u>Debit</u> ประเภทบัญชี เงิน Current Accounts.		
Total Amount Baht		
Total Number of Slips.....		
Made by		
Checked by		
Posted by		

เครดิตมาสเตอร์สลิป

ธนาคารไทยจากัด		C หรือ T
<u>Credit Master Slip</u>		Date.....
<u>Credit</u> ประเภทบัญชี เงิน Current Accounts		
Total Amount Baht.....		
Total Number of Slips.....		
Made by		
Checked by		
Posted by		

ระบบ Inter Mutual Bank ได้นำเอาระบบสลิปของธนาคาร ตามที่กล่าวมาแล้ว มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของระบบ แต่สลิปของธนาคารมีเป็น จำนวนมาก เนื่องจากธนาคารให้บริการด้านรับฝากเงินหลายประเภท สำหรับระบบ Inter Mutual Bank ที่คิดค้นขึ้นนี้จะให้บริการด้านรับฝากเงินเพียงประเภทเดียว เท่านั้นคือ บัญชีเงินฝากกระแสรายวัน (Current Account) ดังนั้นสลิปที่ระบบ Inter Mutual Bank จะนำมาใช้คือ เช็คที่ใช้ถอนเงิน โฉนดฝาก สลิปอื่น และ มาสเตอร์สลิป สำหรับใช้ในหน่วยงาน Inter Mutual Bank เมื่อลูกค้า(หน่วย งานต่าง ๆ) ของ Inter Mutual Bank เปิดบัญชีกระแสรายวันกับ Inter Mutual Bank แล้ว Inter Mutual Bank ก็จะมอบสมุดเช็คและสมุดโฉนดฝาก ซึ่งเป็นแบบฟอร์มของ Inter Mutual Bank ให้กับลูกค้าของ Inter Mutual Bank เมื่อลูกค้าของ Inter Mutual Bank นำเช็คมาเบิกเงิน Inter Mutual Bank ก็จะใช้เช็คนั้นเป็นหลักฐานในการลงบัญชี หรือถ้าลูกค้านำเงินมา ฝาก Inter Mutual Bank ก็จะใช้โฉนดฝากเป็นหลักฐานในการลงบัญชี ส่วนลูก ค้าของ Inter Mutual Bank จะถือคั่นขั้วเช็คและคั่นขั้วโฉนดฝากเป็นหลักฐาน ในการจ่ายและฝากเงิน นอกจากนี้ Inter Mutual Bank จะมีสลิปอีกสองชุด ใช้สำหรับกรณีเงินโอนและเงินสด ซึ่ง Inter Mutual Bank จะเป็นผู้ทำขึ้น สำหรับใช้ในหน่วยงาน Inter Mutual Bank เอง เพื่อความเข้าใจในที่นี้จะขอ นำเอาระบบสลิปที่ส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ ประกันภัย จำกัด ใช้อยู่ในปัจจุบันมาแสดงให้เห็นถึงการนำเอาระบบสลิปของธนาคาร มาประยุกต์ใช้

สลิปของธนาคารจะแยกเป็น สลิปเคบิต และสลิปเครดิต แต่สลิปของส่วน งาน Inter Mutual Bank ในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดนั้น สลิปเคบิตและ เครดิตจะรวมอยู่ในสลิปฉบับเดียวกัน ส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทย สมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด จะถือสลิปเป็นหลักฐานในการลงบัญชีกระแสรายวันรายตัวและ บัญชีแยกประเภท และเพื่อควบคุมเกี่ยวกับตัวเงินที่ผ่านมือแคชเชียร์ใหญ่ของบริษัทในวัน

หนึ่ง ๆ ซึ่งตามระบบ Inter Mutual Bank จะถือว่า แลชเช็กร์ใหญ่ของบริษัท คือ
ผู้จัดการฝ่ายการเงิน และเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน Inter Mutual Bank

สลิปของส่วนงาน Inter Mutual Bank แยกออกเป็น

ก. สลิปสีเขียว ใช้บันทึกรายการที่เกิดขึ้นทุกรายการ ไม่ว่าจะ
เป็นเงินหรือไม่เป็นเงินและถือเป็นหลักฐานในการลงบัญชีกระแสรายวันรายตัวและบัญชี
แยกประเภทของส่วนงาน Inter Mutual Bank

แบบฟอร์มสลิปสีเขียว

Inter Mutual Bank			
Date.....No.....			
Code	Description	Debit	Credit
.....Prepared	Verified	

Date หมายถึง วัน เดือน ปี ที่เกิดรายการขึ้น

No. หมายถึง สลิปเลขที่ ซึ่งจะเรียงลำดับเลขที่ในแต่ละเดือน เช่น

รายการเงินสดจะเริ่มด้วย C1, C2, C3,.....

รายการจ่ายเป็นเช็ค จะเริ่มด้วย Ch1, Ch2, Ch3

รายการโอน จะเริ่มด้วย Tr1, Tr2, Tr3

รายการค่าบริการ จะเริ่มด้วย Cg1, Cg2, Cg3... เป็นต้น

Code หมายถึง รหัสที่ใช้แทนชื่อลูกค้าและชื่อบัญชีต่าง ๆ เพื่อความสะดวกในการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในอนาคต

Description หมายถึง ช่องที่บอกให้ทราบถึงลักษณะของรายการที่เกิดขึ้น และบัญชีที่เกี่ยวข้องกัน

Debit หมายถึง จำนวนเงินที่เบิก

Credit หมายถึง จำนวนเงินที่นำฝาก

Prepared หมายถึง ผู้จัดทำสลิปฉบับนั้น

Verified หมายถึง ผู้ตรวจสอบความถูกต้องของสลิปฉบับนั้น

ข) สลิปสีเขียว เป็นสลิปที่ใช้บันทึกรายการรับจ่ายของลูกค้า (แต่ละหน่วยงาน) ของส่วนงาน Inter Mutual Bank แต่ละราย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มสลิปสีเขียว

Inter Mutual Bank				
Department.....		Date.....		No.....
Description	Reference	Debit	Credit	Balance
.....Prepared	Verified		

Department หมายถึง หน่วยงานที่เกิดรายการขึ้น
 Date หมายถึง วัน เดือน ปี ที่เกิดรายการขึ้น
 No. หมายถึง จำนวนแผนที่ใช้ในวันหนึ่ง ๆ ของแต่ละหน่วยงาน
 Description หมายถึง ตงหรือระบุข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน
 Reference หมายถึง ของที่อ้างอิงถึงที่มาของรายการว่ามาจากสลิป
 สีขาวอะไร เลขที่เท่าไร
 Debit หมายถึง จำนวนเงินที่หน่วยงานเบิก
 Credit หมายถึง จำนวนเงินที่หน่วยงานฝาก
 Balance หมายถึง ยอดคงเหลือสุทธิ(ฝาก - ถอน)
 Prepared หมายถึง ผู้จัดทำสลิปฉบับนั้น
 Verified หมายถึง ผู้ตรวจสอบความถูกต้องของสลิปฉบับนั้น

ค) สลิปฝาก เป็นสลิปที่ใช้บันทึกรายการฝาก และถอนเงิน
จากธนาคารพาณิชย์ที่ Inter Mutual Bank ใช้บริการอยู่ เช่น ธนาคารกรุงเทพ-
พาณิชย์การจำกัด ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกรุงเทพจำกัด ธนาคารมหานคร ธนาคาร
ทหารไทย เป็นต้น

แบบฟอร์มสลิปฝาก

Inter Mutual Bank				
Bank		Date		No.
Description	Ref.	Debit	Credit	Balance
.....Prepared	 Verified		

Bank หมายถึง ชื่อของธนาคารพาณิชย์ที่เกิดรายการขึ้น

Description หมายถึง ของที่ระบุบัญชีที่เกี่ยวข้องกับธนาคาร

Debit หมายถึง จำนวนเงินที่นำฝากธนาคารพาณิชย์ของแคชเชียร์
ใหญ่ หรือ การโอนเงินผ่านธนาคารพาณิชย์จาก
ประชาสงเคราะห์สาขาเขาส่งงานใหญ่

Credit หมายถึง จำนวนเงินที่เบิกออกจากธนาคารพาณิชย์

สำหรับของอื่น ๆ ที่เหลือของสลิปฝากจะเหมือนกับของสลิปฝาก

วัตถุประสงค์ของการจัดให้มีสลิปสีเขียวและสีชมพูขึ้น ก็เพราะต้องการแยกรายการบางรายการในสลิปสีขาวให้มารายการไปยังสลิปสีเขียว และสีชมพูก่อน หลังจากนั้นจึงจะมารายการไปยังบัญชีกระแสรายวันของแต่ละหน่วยงาน และบัญชีแยกประเภท เนื่องจากส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทย - สหุทธพาณิชย์ประกันภัยจำกัด โฉนดแบ่งแยกการบันทึกรายการที่จ่ายเป็นเช็ค และรายการรับจ่ายผ่านการโอนบัญชี โดยการนำเข้าทุกวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของแต่ละเดือน การบันทึกรายการในกรณีนี้จะคงมาบันทึกสีขาวเช่นเดียวกัน แต่จะไม่มารายการจากสลิปสีขาวไปยังบัญชีกระแสรายวันรายตัวและบัญชีแยกประเภทเหมือนปกติ การปฏิบัติเกี่ยวกับรายการที่นำเข้าทุกวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนของแต่ละเดือน จะกระทำดังนี้

ก) รายการที่จ่ายเป็นเช็ค และรายการรับจ่ายผ่านการโอนบัญชีที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ จะมารายการจากสลิปสีขาว ไปยังสลิปสีเขียวรายตัวหน่วยงานก่อน หลังจากนั้นจึงมารายการไปยังบัญชีกระแสรายวันรายตัว และบัญชีแยกประเภท นอกจากนั้นรายการอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในวันที่ 15 และวันสิ้นเดือน เช่น รับจ่ายเป็นเงินสด รับเป็นเช็ค ค่าบริการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่าง ๆ จะคงมารายการจากสลิปสีขาว ไปยังสลิปสีเขียวด้วย

ข) รายการที่จ่ายเป็นเช็คและรายการรับจ่ายผ่านใบโอนที่เกี่ยวข้องกับ ธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ จะมารายการจากสลิปสีขาวไปยังสลิปสีชมพูรายตัวธนาคารก่อน หลังจากนั้นจึงมารายการไปยังบัญชีกระแสรายวันรายตัวของธนาคารหรือบัญชีเงินฝากประจำรายตัวของธนาคาร ส่วนรายการอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นตามข้อ ก และเกี่ยวข้องกับธนาคารจะคงมารายการจากสลิปสีขาวไปยังสลิปสีชมพูด้วย

จะเห็นได้ว่าระบบสลิปของส่วนงาน Inter Mutual Bank ในบริษัทไทยสหุทธพาณิชย์ประกันภัยจำกัด ต่างกับระบบสลิปของธนาคาร ซึ่งตามระบบ Inter Mutual Bank ที่วางไว้จะต้องใช้ระบบสลิปเช่นเดียวกับธนาคาร

สาเหตุที่ส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด ต้องออกแบบสลิป ในลักษณะที่กล่าวมาแล้วก็ด้วยเหตุผลที่กล่าวไว้ในโครงสร้างของระบบ Inter Mutual Bank ว่า ปัจจุบันหน่วยงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด ยังไม่สามารถรวม 3 หน่วยงานเข้าด้วยกันได้ ดังนั้นส่วนงาน Inter Mutual Bank ซึ่งทำหน้าที่เป็นฝ่ายตรวจสอบภายใน จึงต้องทำการบันทึกบัญชีตามระบบ Inter Mutual Bank และทำการวิเคราะห์หาควย เมื่อเป็นเช่นนี้จึงต้องออกแบบสลิปมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือ

1) สลิปสีเขียว มีลักษณะเป็นสมุดรายวันเบื้องต้น ของส่วนงาน Inter Mutual Bank เพื่อควบคุมรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั้งหมดทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน

2) สลิปสีเขี้ยว เพื่อควบคุมรายการที่จ่ายเป็นเช็คและรายการรับจ่ายผ่านการโอนของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งรายการอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในวันที่ 15 และวันสิ้นเดือนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน

3) สลิปสีชมพู เพื่อควบคุมรายการที่จ่ายเป็นเช็ค และรายการรับจ่ายผ่านการโอนของธนาคารพาณิชย์ต่าง ๆ รวมทั้งรายการอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในวันที่ 15 และวันสิ้นเดือน ที่เกี่ยวข้องกับธนาคารพาณิชย์

3) สมุดบัญชีและทะเบียน Inter Mutual Bank โคนแบ่งสมุดบัญชีและทะเบียนออกเป็น 3 ประเภท เช่นเดียวกับธนาคาร คือ

- ก) สมุดรายวัน (Day Book or Journal)
- ข) บัญชีแยกประเภท (General Ledger) และบัญชีย่อย
- ค) ทะเบียน (Register)

ก) สมุดรายวัน (Day Book or Journal) เป็นสมุดบันทึกรายการขึ้นต้นสำหรับบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน โดยแยกรายการเงินสด ออกจากรายการที่ไม่เป็นเงินสด เพื่อประโยชน์ในการควบคุม และหายออก

คงเหลือเมื่อสิ้นวัน อีกทั้งช่วยในการทำบททดลองประจำวัน (Daily Trial Balance) และช่วยค้นหาข้อผิดพลาดในการลงบัญชี ดังนั้นจึงแยกรายการที่เป็นเงินสดกับรายการที่ไม่เป็นเงินสดออกจากกัน

โดยปกติสมุดรายวันของ Inter Mutual Bank จะแยกออกเป็น 2 เล่ม คือ

1) สมุดรายวันเงินสด (Cash Day Book) แผนกการเงินของสำนักงานกลางจะเป็นผู้จัดทำ ใช้สำหรับบันทึกรายการรับและจ่ายเงินสด

2) สมุดรายวันเงินโอน แผนกบัญชีของสำนักงานกลางจะเป็นผู้จัดทำ ใช้สำหรับบันทึกรายการรับและจ่ายที่ไม่เกี่ยวกับเงินสด

สำหรับบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด แบ่งสมุดรายวันออกเป็น 4 เล่ม คือ

1) สมุดเงินสด ใช้สำหรับบันทึกรายการรับ จ่ายเงินสด และรับเป็นเช็คในแต่ละวัน ผู้ทำคือ ฝ่ายการเงินของบริษัทฯ

แบบฟอร์มสมุดเงินสด

วัน เดือน ปี	รายการ	เดบิต	เครดิต
2 ม.ค. 2522	ยอดยกมา	10,000.-	
	รับคืนทรงจากนาย ก	200.-	
	นำเงินฝากธนาคารกรุงเทพฯ		5,000.-
	จ่ายซื้อโต๊ะ 1 ตัว		700.-
	ยอดยกไป		4,500.-
		10,200.-	10,200.-
3 ม.ค. 2522	ยอดยกมา	4,500.-	

เงินทั้งหมด

2) สมุดเงินฝากจ่าย ใช้สำหรับบันทึกรายการจ่ายที่เป็นตัว

ทั้งหมด

3) สมุดเงินสกรับ ใช้สำหรับบันทึกการรับที่เป็นตัวเงิน

ตัวเงิน

4) สมุดรายวัน ใช้สำหรับบันทึกการรับ จ่าย ที่ไม่เป็น

สำหรับสมุดเงินฝากจ่าย เงินสกรับ และสมุดรายวัน ผู้ทำคือ ส่วน
บัญชีสำนักงานกลางของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด

แบบฟอร์มสมุดรายวัน

วัน เดือน ปี	รายการ	บิลเลขที่	เดบิต	เครดิต
2522				
ม.ค. 2	ปช.สาขารุงเทพฯ	จ 1	10,000.-	
	ปช.สาขานนทบุรี			10,000.-
	บันทึกการโอนเงินระหว่าง สาขา		10,000.-	10,000.-
	บัญชีค่ารับรอง	จ 2	1,000.-	
	บัญชีค่าใช้จ่ายปฏิบัติงาน			1,000.-
	บันทึกการโอนค่ารับรองที่จ่าย ให้นายมานิต แต่ได้เข้าบัญชี เป็นค่าใช้จ่ายปฏิบัติงานเอาไว้		1,000.-	1,000.-

แบบฟอร์มสมุดเงินสดจ่าย

คศ. 1979 พ.ศ. 2522	รายการ		บิล เลขที่	รายการ	เครดิต เงินสด	เครดิต ธนาคาร กรุงเทพ พาณิชย์ การ	เครดิต ธนาคาร กรุงไทย	เครดิต ธนาคาร อื่น ๆ	กระแส แลกเปลี่ยน ประกัน ชีวิต	กระแส แลกเปลี่ยน อุบัติเหตุ	กระแส แลกเปลี่ยน อสังหาริมทรัพย์	กระแส แลกเปลี่ยน กลาง	กระแส แลกเปลี่ยน ภัยทะเล	กระแส แลกเปลี่ยน ลงทุน	บัญชี ต่าง ๆ	หน้า บัญชี
	เดือน	วันที่														
ม.ค.	2	จ 1	เครื่องใช้ สำนักงาน	จ่ายซื้อโต๊ะ 1 ตัว	700.-										700.-	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มสมุดเงินสดรับ

กศ. 1979 พ.ศ 2522		ปี เลขที่	รายการ		เดบิต เงินสด	เดบิต ธนาคาร กรุงเทพ พาณิชย์ การ	เดบิต ธนาคาร กรุงไทย	เดบิต ธนาคาร อื่น ๆ	เครดิต แผนก ประกัน ชีวิต	เครดิต แผนก อุบต.เหตุ	เครดิต แผนก อศศภย	เครดิต แผนก ภยทะเล	ดอกเบี้ย ต่าง ๆ	เครดิต แผนก ลงทุน	บัญชี ต่าง ๆ	หน้า บัญชี
เดือน	วันที่		บัญชี เครดิต	คำอธิบาย												
ม.ค.	2	ร 1	ทครอง นาย ก	รับคืนทครอง	200.-										200.-	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากสมุดรายวันทีกลาวถึงทั้ง 4-เล่ม จะเห็นได้ว่า Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด ไม่ได้เป็นผู้จัดทำสมุดรายวันขึ้นเอง แต่จะอาศัยสลิปสีขาวเป็นสมุดรายวันเงินสดและเงินโอน โดยส่วนงาน Inter Mutual Bank ของสำนักงานกลางจะตรวจสอบหลักฐานในการรับและจ่ายต่าง ๆ รวมทั้งการบันทึกรายการลงในสมุดรายวันของแคชเชียร์และส่วนบัญชีสำนักงานกลางว่าถูกต้องหรือไม่ หลังจากนั้นจึงจะนำเอารายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสมุดรายวันดังกล่าวมาบันทึกลงในสลิปสีขาวของส่วนงาน Inter Mutual Bank การที่ส่วนงาน Inter Mutual Bank กระทำเช่นนี้ก็เพราะ ฝ่ายการเงินและส่วนบัญชีสำนักงานกลางยังไม่ใคร่รวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของสำนักงานกลาง จึงต้องทำการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นลงในสลิปสีขาว เพื่อควบคุมการบันทึกรายการที่เกิดขึ้นในสมุดรายวันของแคชเชียร์ และส่วนบัญชีสำนักงานกลาง

ข) บัญชีแยกประเภท (General Ledger) เป็นบัญชีคุมยอดบัญชีต่าง ๆ ของ Inter Mutual Bank อันได้แก่ บัญชีสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และรายจ่าย เมื่อสิ้นวันจะเก็บยอดคงเหลือในบัญชีแยกประเภทไปทางบททดลองประจำวัน เพื่อพิสูจน์ความถูกต้องในการลงบัญชีตามระบบบัญชี

บัญชีแยกประเภทที่ส่วนงาน Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดใ้ช้ในปัจจุบันมี บัญชีทรงตรงต่าง ๆ ลูกหนี้เงินมัดจำต่าง ๆ รายได้ออกเก็บธนาคารต่างรับ ค่าใช้จ่ายค่างจ่าย เงินทุนชำระแล้ว สำรองตามกฎหมาย สำรองอื่น ๆ คอกเบี้ยรับ คอกเบี้ยจ่าย และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และเมื่อสิ้นวันหนึ่ง ๆ ก็จะต้องเก็บยอดคงเหลือในบัญชี ไปทางบททดลองประจำวัน

บัญชีย่อย (Subsidiary Account) เป็นสมุดบัญชีหรือการึกบัญชีที่ลงรายการแต่ละประเภทบัญชี วัตถุประสงค์หลักให้มีบัญชีย่อยก็เพื่อลดภาระการบันทึกรายการบัญชีไม่ให้มีปรากฏในบัญชีแยกประเภทมากเกินไป บัญชีย่อยจะแสดงยอดของแต่ละบัญชีย่อยไ้ทุกขณะ ดังนั้นเมื่อรวมยอดบัญชีย่อยทุกบัญชีแล้วจะต้องมี

บอกตรงกันกับบอกคงเหลือของบัญชีคุมยอดแยกประเภทนั้น ซึ่งเป็นการช่วยทดสอบการลงบัญชีว่าถูกต้องหรือไม่

ก) ทะเบียน (Register) เป็นสมุดที่ไต่บันทึกรายละเอียดของรายการที่เกิดขึ้น โดยบันทึกเรียงตามลำดับวันที่เกิดรายการนั้นขึ้น ทั้งนี้เพื่อ Inter Mutual Bank จะใคร่รู้เรื่องราวใดมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทะเบียนจะมีมากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับความจำเป็น สำหรับทะเบียนของ Inter Mutual Bank ของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดที่ไต่อยู่ในปัจจุบันคือทะเบียนค่าใช้จ่าย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบฟอร์มทะเบียนค่าใช้จ่าย

Inter Mutual Bank

ทะเบียนค่าใช้จ่าย

ประจำเดือน. มกราคม 2522....

วันที่	รายการ	รวม	ค.ช.จ. เบ็ดเตล็ด	ค่าธรรมเนียม ค่าไปรษณีย์	ค่าเช่า สำนักงาน	ค่าพาหนะ และ น้ำมันรถ	ค่า รับรอง	ค.ช.จ. ปฏิบัติ งาน ต่างประเทศ	ค่า บริการ	ค่า โทรศัพท์	ค่าน้ำ ค่าไฟ
2	จ่ายค่าเช่าสำนักงาน ที่กรุงเทพมหานคร	2,000.-			2,000.-						
3	จ่ายค่าพาหนะ น.ส. พาน	40.-				40.-					

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่นำลงในทะเบียนค่าใช้จ่าย จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เป็นของ Inter Mutual Bank จริง ๆ ค่าใช้จ่ายของฝ่ายบริหารของบริษัท และค่าใช้จ่ายที่ Inter Mutual Bank จ่ายทรงไปก่อนและจะทำการเฉลี่ยเข้าบัญชีหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อสิ้นเดือน คือถือว่าค่าใช้จ่ายที่จ่ายทรงไปก่อนเป็นบริการที่ Inter Mutual Bank ให้กับลูกค้า (หน่วยงานต่าง ๆ) ซึ่งจะประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 3 อย่าง คือ ค่าเช่าสำนักงาน ค่าโทรศัพท์ และค่านำค่าไฟ ทะเบียนค่าใช้จ่ายของ Inter Mutual Bank จะทำหน้าที่เป็นบัญชีย่อยด้วย

ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงานของ Inter Mutual Bank

ตามหลักการของระบบ Inter Mutual Bank จะถือว่า การดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ จะมีการเริ่มต้นใหม่ทุกปี 'ยอดคงเหลือ' ในบัญชีกระแสรายวันของทุกหน่วยงานจะเริ่มต้นด้วยศูนย์ นอกจากหน่วยงานที่มียอดคงเหลือติดพันต่อเนื่อง และตามการจัดสรรสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนในงบดุลของกิจการ ณ วันสิ้นรอบบัญชีให้กับหน่วยงานต่าง ๆ เมื่อจัดสรรทุนเริ่มต้นให้กับหน่วยงานต่าง ๆ แล้ว Inter Mutual Bank ก็จะมีบัญชีเงินฝากกระแสรายวันรายตัวของหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นโดยถือยอดที่ได้รับจากการจัดสรรนั้นเป็นยอดยกมา ณ วันเริ่มรอบบัญชีใหม่ ซึ่งจะปฏิบัติเช่นนี้ตลอดไป โดยถือว่าหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการเปรียบเสมือนบริษัทหนึ่ง ๆ ซึ่งจะคงมียอดยกมาเมื่อเริ่มรอบบัญชีใหม่ ขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงานของ Inter Mutual Bank จะมีดังนี้

- 1) การหายอดเริ่มต้น
- 2) การจัดทำงบดุลหลังจัดสรรยอดเริ่มต้น
- 3) การจัดทำรายละเอียดยอดเริ่มต้น
- 4) การจัดทำงบทดลองยอดเริ่มต้น

1) การหายอกเริ่มต้น

ก่อนที่จะหายอกเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ นั้นจำเป็นที่จะต้องมีการประชุมหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการทั้งหมดเพื่อพิจารณาวางแผนหลักเกณฑ์ ในการจัดสรรว่าจะดำเนินการอย่างไรทั้งนี้เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการดำเนินงานไม่เหมือนกัน บางหน่วยงานคงติดต่อกับบุคคลภายนอก บางหน่วยงานไม่คงติดต่อกับบุคคลภายนอก และขนาด เล็ก ใหญ่ ของแต่ละหน่วยงานก็ไม่เท่ากัน หากไม่ตกลงกันให้เป็นที่แน่นอนแล้ว ย่อมจะเกิดปัญหาขึ้นได้ และอีกอย่างหนึ่งก็เพื่อจะได้เป็นหลักเกณฑ์ถาวรสำหรับใช้เมื่อเริ่มรอบบัญชีใหม่ต่อไป หากไม่ทำเช่นนี้ก็จะต้องมีการประชุมกันทุก ๆ ปี นอกจากจะทำให้เสียเวลาแล้ว ก็ยังทำให้เสียค่าใช้จ่ายโดยเปล่าประโยชน์ด้วย

ในการหายอกเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ จะถือหลักตามความเป็นจริงที่สามารถเห็นได้ชัดเจน คือ การนำเอาบัญชีของกิจการ ณ วันสิ้นรอบบัญชี และรายละเอียดประกอบบัญชีต่าง ๆ (Sub Book) มาทำการแยกแยะว่าสินทรัพย์ หนี้สิน และทุน ควรจะเป็นของหน่วยงานใดบ้าง โดยการพิจารณาลักษณะการทำงานของหน่วยงานนั้น ๆ ว่าทำหน้าที่เกี่ยวกับอะไร และควรจะมีความสัมพันธ์กับบัญชีอะไรในบัญชีแตกต่างจากหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกิจการ ได้มีการจัดทำบัญชีของหน่วยงานเอง และหน่วยงานเหล่านั้นได้มีการจัดทำบทulongและงบการเงินด้วย ก็จะตองนำเอาบทulongและงบการเงินของหน่วยงานเหล่านั้นมาพิจารณาด้วย ซึ่งจะทำให้การจัดสรรหายอกเริ่มต้นสะดวกขึ้น

จากหลักเกณฑ์ การจัดสรรทุน เริ่มต้นของหน่วยงานดังกล่าว จะเห็นได้ว่าทุกหน่วยงานของกิจการ ต่างก็มีสิทธิที่จะได้รับการจัดสรรทุน เริ่มต้นด้วยกันทั้งสิ้น เพราะหน่วยงานต่าง ๆ ภายในกิจการ ต่างก็มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกิจการ แต่ไม่ใคร่หมายความว่าทุกหน่วยงานจะต้องมีทุน เริ่มต้นเสมอไป ในบางปีบางหน่วยงานอาจจะไม่มีทุนเริ่มต้น แต่ปีต่อไปอาจจะมีทุนเริ่มต้น หรือ บางหน่วยงานอาจจะไม่มีทุนเริ่มต้นตลอดไป หรือ มีตลอดไปก็ได้ สำหรับเรื่องทุนเริ่มต้นนี้ไม่สามารถที่จะระบุให้แน่นอนตายตัวลงไปได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละปี

ตัวอย่าง การหยอดเริ่มต้น

เพื่อความเข้าใจในการจัดสรรหยอดเริ่มต้น ในที่นี้จะยกตัวอย่างโดย
การนำเอาบัญชีของ บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ จำกัด ๗ วันสิ้นปี 2521 มาพิจารณา
เพื่อแสดงให้เห็นถึงการหยอดเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ โดยสมมุติว่า บริษัทไทย -
สมุทรพาณิชย์ จำกัด เริ่มใช้ระบบ Inter Mutual Bank เป็นปีแรก

เนื่องจาก บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ จำกัด มีหน่วยงานเพียง 6 หน่วย
งานเท่านั้นที่มีการทำบัญชีของหน่วยงานเอง และได้มีการจัดทำบทร่องขึ้นด้วย ดังนั้น
จึงต้องนำเอาบทร่องของหน่วยงานดังกล่าว ๗ วันที่ 31 ธันวาคม 2521 มาพิจารณา
ด้วยคือ

- ก) บทร่องของแผนกอค์คีย์
- ข) บทร่องของแผนกอุบัติเหตุ
- ค) บทร่องของแผนกภัยทะเล
- ง) บทร่องของแผนกประกันชีวิต
- จ) บทร่องของแผนกประชาสัมพันธ์
- ฉ) บทร่องของแผนกทรัพย์สินลงทุน

นอกจากบทร่องของ 6 หน่วยงานแล้ว ยังต้องนำเอาบทร่องและ
รายละเอียดประกอบบัญชีต่าง ๆ (Sub Book) ของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง งบ
กำไรขาดทุนของบริษัท และของแผนกต่าง ๆ ทั้ง 6 แผนกที่จัดทำบัญชีเอง มาพิจารณา
ด้วย สาเหตุที่ต้องนำเอาบทร่อง และรายละเอียดประกอบบัญชีของส่วนบัญชีสำนัก-
งานกลางมาพิจารณา เนื่องจากส่วนบัญชีสำนักงานกลางเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับ
คานาบัญชีทั้งหมดของบริษัทฯ ประการหนึ่ง และอีกประการหนึ่งก็เพื่อความสะดวกในการ
จัดสรรยอดเริ่มต้นให้กับหน่วยงานอื่น ๆ ที่ไม่ได้มีการจัดทำบัญชีของตนเองขึ้น สำหรับ
กรณีบันทึกบัญชีระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการทำบัญชีของหน่วยงานเองกับส่วนบัญชี
สำนักงานกลางจะมีการบันทึกบัญชีในลักษณะเป็นสาขากับสำนักงานใหญ่ คือ หน่วยงาน

จะเข้บญ้ช้กระแสร่ำนงำนกล่ง ส่วนบญ้ช้สร่ำนงำนกล่งจะเข้บญ้ช้กระแสร่ำนง....
 ซึ่น และบญ้ช้ซ้่งสองน้จะมีบอเทากันเสมอ เพ่ยงแต่บญ้คนละคนเทอนั้น ค้ช. ฉวกระ
 แสร่ำนง..... บญ้คนเคบช้ กระแสร่ำนงกล่งก็จะต้องบญ้คนเคบช้ หรือถ้
 กระแสร่ำนง..... บญ้คนเคบช้ กระแสร่ำนงกล่งก็จะต้องบญ้คนเคบช้ ส่วน
 งบกำไรชวคทุนของบรช้ช้ทอ และของแผนกต่ง ๆ ที่จ้คทอบญ้ช้เองจะนำมอช้ประ
 บอชน้เฉพะคอบจ้คสรรภอเช้เงนโคน้คอบคคคคจยเทอนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	รวม
<u>สินทรัพย์</u>			
<u>สินทรัพย์หมุนเวียน</u>			
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	184,528,926.58	68,442,351.56	252,971,278.14
เงินลงทุนระยะสั้น	220,800,000.-	-	220,800,000.-
เบี้ยประกันค้างรับ	-	11,372,238.77	11,372,238.77
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อ	198,998.69	2,325,612.33	2,524,611.02
ลูกหนี้และเงินทดรอง	8,870,424.04	52,447.04	8,922,871.08
รายได้อื่นค้างรับ	19,045,184.27	1,934,575.67	20,979,759.94
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7,173,792.20	145,434.70	7,319,226.90
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	440,617,325.78	84,272,660.07	524,889,985.85
<u>เงินลงทุนและเงินให้กู้ยืม</u>			
หลักทรัพย์วางประกันไว้กับ			
นายทะเบียน	2,000,000.-	1,500,000.-	3,500,000.-
พันธบัตรรัฐบาล	25,649,200.-	300,000.-	25,949,200.-
หุ้นและพันธบัตร	42,378,800.-	-	42,378,800.-
เงินให้กู้ยืมโดยมีกรรมกรรม			
เป็นประกัน	159,128,669.48	-	159,128,669.48
เงินให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์			
เป็นประกัน	374,706,618.81	-	374,706,618.81
เงินให้กู้ยืมอื่น	205,679.10	-	205,679.10
รวมเงินลงทุนและเงินให้กู้ยืม	604,068,967.39	1,800,000.-	605,868,967.39
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)	72,830,062.73	329,042.60	73,159,105.33
สินทรัพย์อื่น	176,554,692.99	-	176,554,692.99
รวม สินทรัพย์ บาท	1,294,071,048.89	86,401,702.67	1,380,472,751.56

บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด
 งบดุล (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

	ประกันชีวิต	ประกันวินาศภัย	รวม
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
<u>หนี้สินหมุนเวียน</u>			
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	-	5,797,007.99	5,797,007.99
เงินที่คองจ่ายตามกรมธรรม์			
ประกันภัยค้างจ่าย	9,792,459.02	-	9,792,459.02
เงินคองจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อ	45,853.11	3,557,097.94	3,602,951.05
เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย	-	22,981,048.99	22,981,048.99
เงินประกันที่ถือไว้ตามสัญญาประกันต่อ	-	21,981,055.72	21,981,055.72
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	33,874,761.25	8,685,067.95	42,559,829.20
รวมหนี้สินหมุนเวียน	43,713,073.38	63,001,278.59	106,714,351.97
เงินสำรองประกันชีวิต	1,241,444,320.09	-	1,241,444,320.09
รวมหนี้สิน	1,285,157,393.47	63,001,278.59	1,348,158,672.06
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>			
<u>ทุนเรือนหุ้น</u>			
ทุนจดทะเบียน 20,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 500 บาท เป็นเงิน 10,000,000.- บาท			
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว 20,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 375.- บาท	2,250,000.-	5,250,000.-	7,500,000.-
<u>กำไรสะสม</u>			
จัดสรรแล้ว			
- สำรองตามกฎหมาย	-	76,468.13	76,468.13
- สำรองอื่น	-	211,308.84	211,308.84
ยังไม่ได้จัดสรร	6,663,655.42	17,862,647.11	24,526,302.53
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	8,913,655.42	23,400,424.08	32,314,079.50
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	1,294,071,048.89	86,401,702.67	1,380,472,751.56

แผนกอัครศึกษา

งบทดลอง

ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
กระแส ส.น.ก.	47,126,339.41	
เบี่ยประกันอัครศึกษา		75,624,959.04
เบี่ยประกันอัครศึกษารับต่อ		3,866,505.95
เบี่ยประกันอัครศึกษารับต่อต่างประเทศ		399,468.13
เบี่ยประกันอัครศึกษียกเลิก	306,376.02	
เบี่ยประกันอัครศึกษารับต่อยกเลิก	21,886.75	
คืนเบี่ยประกันอัครศึกษา	989,265.50	
คืนเบี่ยประกันอัครศึกษารับต่อ	98,202.05	
เบี่ยประกันอัครศึกษา	8,057,057.82	
เบี่ยประกันอัครศึกษาต่างประเทศ	28,209,111.93	
ค่าบำเหน็จอัครศึกษา	18,354,106.89	
สินไหมอัครศึกษา (โดยตรง)	17,202,480.71	
สินไหมอัครศึกษา (รับต่อ)	6,500,620.24	
สินไหมอัครศึกษา (ค่าใช้จ่าย)	111,397.26	
สินไหมอัครศึกษารับต่อต่างประเทศ	329,600.54	
สินไหมอัครศึกษารับคืน		17,413,130.32
ค่าภาษีประกัน	147,397.35	
ค่าอากรแสตมป์	29,210.32	
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	7,013,999.07	
คอกเบี่ยจ่าย	732,044.60	
ค่าเบี่ยประกันอัครศึกษา	94,465.62	
ค่าเสื่อมราคา	148,849.50	
สำรองประกันอัครศึกษา		12,409,046.13
กำไร - ขาดทุนสะสม		5,415,960.79
เบี่ยประกันอัครศึกษา (ค้างรับ)	9,859,064.23	
เบี่ยประกันอัครศึกษารับต่อ (ค้างรับ)	1,068,931.26	
หนี้สูญ	40,924.25	
เงินค้างรับจากบริษัทประกันต่อในประเทศ	2,892.61	

แผนกอัคริภักดิ์
งบทคลอง (ทอ)
ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
เงินค่างรับจากบริษัทประกันค่างประเทศ	112,500.-	
สินไหมอัคริภักดิ์รับคืน (ค่างรับ)	4,355,930.72	
สินไหมอัคริภักดิ์ค่างจ่าย		6,473,915.73
เบี้ยประกันอัคริภักดิ์ค่างจ่าย		1,260,716.13
ค่างบำเหน็จอัคริภักดิ์ค่างจ่าย		2,605,000.-
รายได้รายจ่ายจากการค่างรับ - จ่าย		168,345.55
รายได้จากการประกันค่าง		3,199,321.44
รายได้เบ็ดเตล็ด		5,748.28
เงินฝากเบี้ยประกัน		146,820.85
เงินฝากค่างภาษี		36,305.46
ลูกหนี้กิจการ (ค่างรับ)	894,585.67	
เจ้าหนี้กิจการ (ค่างจ่าย)		1,654,291.87
เงินสำรองประกันค่างบริษัทค่างประเทศ		21,176,799.59
สตอก	125,976.47	
อาคารแสดมบู่ในมือ	10,540.40	
เงินอุดหนุนจ่าย	51,447.04	
ค่างจ่ายค่างจ่าย		138,868.97
บาท	151,995,204.23	151,995,204.23

แผนกอุบัติเหตุ

งบทดลอง

ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
กระแส ส.น.ก.	8,327,549.79	
เบี่ยประกันรถยนต์		6,014,706.08
คืนเบี่ยประกันรถยนต์	102,104.33	
ค่าบำเหน็จรถยนต์	1,157,283.26	
สินไหมรถยนต์	2,725,237.50	
สินไหมรถยนต์ค่าใช้จ่าย	333,053.20	
สินไหมรถยนต์รับคืนจากบุคคลภายนอก		456,642.-
เบี่ยประกันอุบัติเหตุ		3,632,937.01
เบี่ยประกันอุบัติเหตุรับต่อ		214,394.44
เบี่ยประกันอุบัติเหตุยกเลิก	6,736.43	
คืนเบี่ยประกันอุบัติเหตุ	10,615.43	
คืนเบี่ยประกันอุบัติเหตุรับต่อ	882.17	
เบี่ยประกันค่ออุบัติเหตุ	219,932.40	
เบี่ยประกันค่ออุบัติเหตุต่างประเทศ	843,488.88	
ค่าบำเหน็จอุบัติเหตุ	717,599.35	
สินไหมอุบัติเหตุ	1,110,270.-	
สินไหมอุบัติเหตุค่าใช้จ่าย	3,520.-	
สินไหมอุบัติเหตุรับต่อ	64,667.35	
สินไหมอุบัติเหตุรับต่อต่างประเทศ	87,345.29	
สินไหมอุบัติเหตุรับคืน		193,800.-
ภาษีประกัน	17,845.72	
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	712,019.25	
หนี้สูญ	3,924.97	
คอกเบี่ยจ่าย	22,054.48	
ค่าเสื่อมราคา	16,652.-	
ค่าเบี่ยประกันรถยนต์	57,454.-	
ค่าเบี่ยประกันอุบัติเหตุ	40,692.76	
รายได้รายจ่ายจากการตั้งค่างรับ - จ่าย		9,860.45
เงินฝากเบี่ยประกัน		4,375.65

แผนกอุบัตินิเทศ
งบทกลอง (ทอ)
ณ 31 ธันวาคม 2521

ข้อบัญญัติ	เคบิท	เกรกิท
เงินฝากค่าภาษี		1,028.23
รายได้จากการประกันต่อ		156,794.10
เงินสำรองประกันอุบัตินิเทศ		2,518,769.75
กำไร - ซาคทุนสะสม		1,784,694.10
เบี้ยประกันรถยนต์(คางรับ)	454,546.72	
เบี้ยประกันอุบัตินิเทศ(คางรับ)	185,804.24	
เบี้ยประกันอุบัตินิเทศรับต่อ(คางรับ)	85,449.12	
สินไหมรถยนต์รับคืน(คางรับ)	345,492.-	
สินไหมอุบัตินิเทศรับคืน(คางรับ)	125,000.-	
สินไหมรถยนต์คางจ่าย		1,077,266.60
สินไหมอุบัตินิเทศคางจ่าย		682,250.-
ค่าบำเหน็จรถยนต์คางจ่าย		226,985.-
ค่าบำเหน็จอุบัตินิเทศคางจ่าย		45,162.23
เบี้ยประกันต่ออุบัตินิเทศคางจ่าย		84,109.58
เจ้าหน้าที่กิจการ(คางจ่าย)		161,423.04
เงินสำรองประกันต่อบริษัทต่างประเทศ		513,022.38
เงินทกรอง	1,000.-	
บาท	17,778,220.64	17,778,220.64

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกภัยทะเล
งบทกลง
ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
กระแส ส.น.ก.	8,127,896.24	
เบี้ยประกันภัยทะเล		6,817,482.75
เบี้ยประกันภัยทะเลรับค่อ		618,054.84
เบี้ยประกันภัยทะเลรับค่อต่างประเทศ		127,226.37
คืนเบี้ยประกันภัยทะเล	12,078.84	
เบี้ยประกันค่อภัยทะเล	168,329.39	
เบี้ยประกันค่อภัยทะเลต่างประเทศ	817,044.20	
ค่าบำเหน็จภัยทะเล	797,013.54	
สินไหมภัยทะเล(โดยตรง)	3,751,189.92	
สินไหมภัยทะเล(รับค่อ)	74,659.21	
สินไหมภัยทะเลค่าใช้จ่าย	10,000.-	
สินไหมภัยทะเลรับค่อต่างประเทศ	199,535.09	
สินไหมภัยทะเลรับคืน		1,126,705.54
ค่าภาษีประกัน	6,796.86	
เงินสำรองประกันภัยทะเล		2,713,410.66
กำไรขาดทุน - สะสม		1,816,503.33
เบี้ยประกันภัยทะเลค่างรับ	872,823.58	
เบี้ยประกันภัยทะเลรับค่อค่างรับ	161,253.67	
สินไหมภัยทะเลรับคืนค่างรับ	1,465,231.42	
เบี้ยประกันค่อภัยทะเลค่างจ่าย		164,409.10
สินไหมภัยทะเลค่างจ่าย		3,855,229.80
ค่าบำเหน็จภัยทะเลค่างจ่าย		57,050.-
คอกเบี้ยจ่าย	15,187.87	
รายได้รายจ่ายจากการตั้งค่างรับ - จ่าย	115,568.92	
รายได้จากการประกันค่อ		11,655.59
เงินฝากค่าภาษี		393.48
ควเบี้ยประกันภัยทะเล	693,633.55	
เจาหนีกิจการ(ค่างจ่าย)		232,148.22
เงินสำรองประกันค่อบริษัทต่างประเทศ		291,233.75
ค่าใช้จ่ายค่าง ๆ	543,261.13	
บาท	17,831,503.43	17,831,503.43

แผนกประกันชีวิต
งบทคลง
ณ. วันที่ 31 ธันวาคม 2521

ข้อบัญชี	เดบิต	เครดิต
กระแสด้านพนักงานกลาง	35,543,094.40	
เงินกู้ประกันชีวิต	6,197,651.40	
สินไหมตามกรมธรรม์ประกันชีวิต	1,095,390.-	
สินไหมตามกรมธรรม์ประกันหมู่	1,020,000.-	
สินไหมตามกรมธรรม์อุบัติเหตุ	117,525.-	
สินไหมตามกรมธรรม์อุบัติเหตุประกันหมู่	30,000.-	
เงินครบกำหนดสัญญา	907,703.-	
เงินปันผลตามกรมธรรม์	111,087.05	
เวนคืนกรมธรรม์	234,329.20	
ค่านายหน้าประกันชีวิต	2,707,959.21	
ค่านายหน้าประกันหมู่		117,625.03
ค่านายหน้าประกันภัย		48,638.54
ค่านายหน้าประกัน	2,640.-	
เบี้ยประกันอุบัติเหตุ	215,721.39	
เบี้ยประกันค่อประกันหมู่	1,212,415.15	
ค่าเสื่อมราคา	128,501.-	
ลูกหนี้	1,142.08	
เงินทศรอง	50,191.75	
ภาษีอากร	36,339.53	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	3,436,223.40	
กำไรสะสม		236,021.96
เบี้ยประกันปีแรก		6,023,563.43
เบี้ยประกันปีค่อไป		7,562,627.-
สำรองประกันชีวิต		37,816,704.58
เงินค้ำประกันตัวแทน		15,926.05
คอกเบี้ยเงินค้ำประกันตัวแทนค่างจ่าย		2,219.37
เงินครบกำหนดสัญญาค่างจ่าย		176,758.-
เงินปันผลตามกรมธรรม์ค่างจ่าย		296,130.59

แผนประกันชีวิต
 งบทดลอง . (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

ข้อบัญญัติ	เดบิต	เครดิต
สินไหมตามกรมธรรม์อุบัติเหตุคางจ่าย		1,700.-
สินไหมตามกรมธรรม์ประกันชีวิตรับคืน		200,000.-
สินไหมตามกรมธรรม์ประกันชีวิตคางจ่าย		60,000.-
สินไหมตามกรมธรรม์ประกันหมรับคืน		79,000.-
เจ้าหนี้		45,853.11
เงินคางรับบริษัทประกันคองคางประเทศ	198,998.69	
คองคางเงินคางกรมธรรม์		298,216.54
เบี้ยประกันรับคอง		263,028.05
คองเบี้ยประกันคางจ่าย		1,900.-
บาท	53,245,912.25	53,245,912.25

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนงบประมาณกระทรวง
งบกลาง
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อย่อ	บาท	บาท
เงินสด	11,791,018.11	
เงินฝากธนาคาร	12,102,494.40	
เงินกู้ยืมจากกระทรวง	152,931,018.08	
สินไหมตามกรมธรรม์กระทรวง	35,263,764.49	
สินไหมตามกรมธรรม์อุบัติเหตุ	4,854,115.-	
เงินช่วยเหลือครอบครัว	91,620.-	
เงินครบกำหนดสัญญา	47,715,193.80	
เงินปันผลตามกรมธรรม์	1,607,561.70	
คืนเบี้ยประกัน	938,384.05	
วงเงินกรมธรรม์	5,885,782.11	
ค่านายหน้ากระทรวง	91,731,934.-	
ค่านายหน้าเบี้ยประกันอุบัติเหตุ	90,645.-	
ส่วนลดเบี้ยประกัน	5,319,236.50	
ภาษีอากร	355,421.99	
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	156,264,572.18	
กระแสสำนักงานกลาง	1,008,387,269.46	
หนี้สูญ	257,511.13	
ค่าเสื่อมราคา	2,328,070.67	
คอกเบี้ยจ่ายเงินค้ำประกันตัวแทน	1,593,716.25	
เบี้ยประกันปีแรก		222,618,550.-
เบี้ยประกันปีต่อไป		325,728,260.-
เบี้ยประกันอุบัติเหตุ		367,270.-
คอกเบี้ยธนาคาร		346,834.82
สำรองประกันชีวิต		934,702,130.39
เงินค้ำประกันตัวแทน		26,098,124.28
รายได้อื่น ๆ		78,322.-
คอกเบี้ยเงินกู้ตามกรมธรรม์		12,746,221.70
กำไรสะสม		4,632,252.75

แผนประชาสงเคราะห์
 งบทดลอง (ต่อ)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2521

ข้อบัญญัติ	เคบิต	เกรคิต
คอกเบี้ยเงินค้ำประกันตัวแทนคางจาย		2,887,194.25
สินไหมคางกรรมกรรมประชาสงเคราะห์คางจาย		3,043,390.18
คางกรรมเนียมขนาคาร	1,751.70	
เงินคอบค่างานคสัญญาคางจาย		6,112,420.25
เงินบั้นผลคางกรรมกรรมคางจาย		100,160.-
บาท	1,539,511,130.62	1,539,511,130.62

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แผนกทรัพย์สินลงทุน
งบทกของ

ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
พันธบัตรในมือ	25,949,200.-	
หุ้น	11,547,300.-	
หุ้นกู้	30,831,500.-	
ที่ดิน - ที่ทำการ	36,565,725.52	
อาคาร - ที่ทำการ	24,796,910.31	
ที่ดิน - อสังหาริมทรัพย์	162,934,364.35	
อาคาร - อสังหาริมทรัพย์	11,070,781.86	
ที่ดินเสนานิคม	933,145.27	
บ้านเสนานิคม	1,616,401.51	
ค่าภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	21,785.35	
คอกเบี้ยค้างรับ	13,383,003.94	
รายได้ค้างรับ	197,800.-	
ตัวสัญญาใช้เงินไม่มีธนาคารค้ำประกัน	81,900,000.-	
ตัวสัญญาใช้เงินมีธนาคารค้ำประกัน	138,900,000.-	
เงินกู้จำนอง	374,706,618.81	
เงินกู้โดยมีบุคคลค้ำประกัน	205,679.10	
ลูกหนี้เช่าซื้อบ้านและที่ดินเสนานิคมรุ่น 1	773,343.45	
ลูกหนี้เช่าซื้อบ้านและที่ดินเสนานิคมรุ่น 2	752,854.25	
กำไรค้างพัก		894,762.52
ที่ดินตามสัญญาเช่าซื้อ		330,258.95
บ้านตามสัญญาเช่าซื้อ		1,616,401.51
เงินประกันความเสียหายอาคาร		1,009,340.-
กระแส ส.น.ก.		832,991,251.26
รายได้ต่าง ๆ		87,218,574.05
ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ	7,118,168.62	
เงินรับฝาก		7,444.05
เงินมัดจำซื้อที่ดิน		136,550.-
บาท	924,204,582.34	924,204,582.34

ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง

งบทดลอง

ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
เงินสด	1,696,206.57	
ธนาคารรายวัน	18,131,559.06	
ธนาคารฝากประจำ	209,250,000.-	
เงินวางประกันต่อรัฐบาล (พันธบัตร)	3,500,000.-	
เครื่องใช้สำนักงาน	9,749,437.18	
รถยนต์	1,989,119.32	
รถจักรยานยนต์	5,913.-	
รถแทรกเตอร์	52,000.-	
ตัวเงินรับ	253,000.-	
นาย ก.	350,000.-	
ลูกหนี้ทั่วไป	2,308,569.69	
คอกเบี้ยค้างรับ	7,398,956.-	
มัดจำไปรษณีย์	6,114.19	
มัดจำต่าง ๆ	938,263.-	
มัดจำค่าธรรมเนียมศาล	260,825.40	
เงินวางประกันศาล	220,000.-	
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	2,980,653.-	
ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	20,613.03	
อาคารแสดมบีในมือ	3,909.-	
ค่าใช้จ่าย อี ที ที จ่ายล่วงหน้า	244,283.73	
สตอค	1,204,287.98	
ทศรองสืบค่าทรัพย์สินชีวิต	35,850.-	
ทศรองชอมแซมสาขาอุดรธานี	141,493.50	
ทศรองชอมแซมสาขาพิษณุโลก	152,654.50	
ทศรองปฏิบัติงานภายนอก	450,874.10	
ทศรองต่าง ๆ	596,803.79	
ทศรองก่อสร้างอาคาร	4,080,209.68	
ทศรองก่อสร้างบ้านพักพนักงาน	424,865.60	

ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง
งบทดลอง (ต่อ)
ณ 31 ธันวาคม 2521

ชื่อบัญชี	เดบิต	เครดิต
ทองคำเครื่องแบบ	3,984.-	
ค่าใช้จ่ายส่วนต่าง ๆ	16,761,066.52	
ทุน		7,500,000.-
ทุนสำรองตามกฎหมาย		76,468.13
ทุนสำรองทั่วไป		211,308.84
กระแสแผนกทรัพย์สินลงทุน	832,991,251.26	
กระแสแผนกประชาสัมพันธ์		1,007,083,508.76
กระแสแผนกประกันชีวิต		35,543,094.40
กระแสแผนกอสังหาริมทรัพย์		47,126,339.41
กระแสแผนกภัยทะเล		8,127,896.24
กระแสแผนกอุบัติเหตุ		8,327,549.79
เงินฝากภาษีค่าเช่าเหมือง		81,367.65
เงินฝากเบี้ยประกันหมู่		66,360.03
ค่าใช้จ่ายค่างวด		879,925.43
ค่าภาษีการค่างวด		1,178,944.42
บาท	1,116,202,763.10	1,116,202,763.10

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โครงสร้างของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด

ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการหาขอคเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ ในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับการแบ่งการบริหารงานและโครงสร้างของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดเสียก่อน เพื่อจะได้ทราบถึงลักษณะการทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเกี่ยวกับการจัดสรรยอดเริ่มต้นชัดเจนยิ่งขึ้น

บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด แบ่งการบริหารงานและโครงสร้างของบริษัทออกเป็นแผนก ๆ ดังต่อไปนี้

ก) แผนกประกันชีวิตแบบประชาสงเคราะห์ แผนกนี้เป็นแผนกที่ขายประกันชีวิต จะเก็บค่าเบี้ยประกันเป็นรายเดือน เบี้ยประกันต่อเดือนจะอยู่ระหว่าง 50 - 1,000 บาท การบริหารงานของแผนกนี้จะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

- 1) ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา (ปช.ภาคและสาขา)
- 2) ประชาสงเคราะห์กลาง (ปช.กลาง)

ข) แผนกประกันชีวิตแบบสะสมทรัพย์ แผนกนี้เป็นแผนกที่ขายประกันชีวิตจะเก็บค่าเบี้ยประกันเป็นงวด ๆ เช่น 3 เดือน 6 เดือนและ 12 เดือนต่อครั้ง และการประกันชีวิตหมู่

ค) แผนกวินาศภัย แผนกนี้เป็นแผนกที่ขายประกันประเภทที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองทรัพย์สิน ระยะเวลาในการประกันจะเป็นปีต่อปี การบริหารงานของแผนกนี้จะแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

- 1) อัคคีภัย
- 2) อุบัติเหตุ
- 3) ภัยทะเล

ง) แผนกทรัพย์สินลงทุน แผนกนี้เป็นแผนกที่นำเอาเงินที่ได้จากการขาย

ประกันไปลงทุนหารายได้ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของการให้กู้ยืมเงิน การลงทุนในหลักทรัพย์ เป็นต้น

จ) แผนกที่ให้บริการ เป็นหน่วยงานที่เหลือจาก 5) แผนก ตามที่กล่าวมาแล้วจะมีอยู่ 11 หน่วยงานคือ ส่วนธุรการ ประชาสัมพันธ์ ศูนย์อบรมปากช่อง หน่วยระบบคอมพิวเตอร์ ส่วนงานต่างประเทศ สำนักงานผู้อำนวยการ ส่วนหนังสือพิมพ์ กลุ่ม การตลาด ศึกษาศาสตร์และสถิติ บัญชีสำนักงานกลางและพัฒนากำจัดคน

ส่วนธุรการ เป็นแผนกที่ให้บริการทางด้านการธุรการทั้งหมดไม่ว่าจะเป็นด้านการรับส่งจดหมาย การจัดซื้อ การควบคุมเครื่องเขียนแบบพิมพ์ การให้บริการ ภายเอกสาร การให้บริการด้านรถยนต์ เป็นต้น

ส่วนประชาสัมพันธ์ เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ด้านการโฆษณาให้บริษัท

ส่วนศูนย์อบรมปากช่อง เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ด้านการให้บริการ สถานที่พัก และจัดบริการด้านอาหารให้กับหน่วยงานที่มีการประชุมสัมมนา การฝึกอบรมต่าง ๆ ที่สถานอบรมของบริษัทที่ปากช่อง

หน่วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำหน้าที่ด้านการบันทึกตัวเลขทั้งหมดของบริษัทโดยการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ส่วนงานต่างประเทศ เป็นส่วนที่ทำหน้าที่ด้านการออกไปปฏิบัติงานช่วยเหลือหรือแนะนำให้กับกิจการของบริษัทที่ติดต่อกับต่างประเทศ

สำนักงานผู้อำนวยการ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านนโยบายวางแผนงานของบริษัท และให้บริการปรึกษาช่วยเหลือแก่ทุกหน่วยงานที่มีปัญหา

ส่วนหนังสือพิมพ์ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการออกหนังสือพิมพ์ของบริษัท

กลุ่มการตลาด เป็นหน่วยงานที่ให้บริการข้อมูลด้านการตลาดและการออกไปปฏิบัติงานช่วยเหลือด้านการขายประกัน

คณิตศาสตร์และสถิติ เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ให้บริการด้านตัวเลข สถิติทั้งหมดของบริษัท

บัญชีสำนักงานกลาง เป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่ คำนวณบันทึกบัญชี ทั้งหมดของบริษัท ให้ข้อมูลทางบัญชีแก่หน่วยงานที่ขอการ และให้คำปรึกษาด้านบัญชี แก่หน่วยงานต่าง ๆ ของบริษัท

พัฒนากำลังคน เป็นหน่วยงานที่ให้บริการทางด้านการจัดหา พนักงานแก่หน่วยงานต่าง ๆ ที่ต้องการ การให้บริการด้านสวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น

แต่ถ้าดูจากงบดุลของบริษัทไทยสมทรวาณิชยกรรมประกันภัยจำกัดแล้ว จะเห็นได้ว่า ได้แบ่งการบริหารงานออกเป็น 2 ฝ่ายคือฝ่ายประกันชีวิต และฝ่ายประกันวินาศภัย

สำหรับฝ่ายประกันวินาศภัย จะประกอบด้วย แผนกอัครคึกภัย อุบัติเหตุ และ ภัยทะเล ส่วนแผนกอื่น ๆ ที่เหลือจะขึ้นตรงต่อฝ่ายประกันชีวิต สาเหตุที่มีการแบ่งแยก อำนาจการบริหารงานเช่นนี้ เป็นเพราะเหตุผลภายในของบริษัท และในการจัดสรร ยอดเริ่มต้น จะถือว่าการบริหารงานของบริษัท ได้แบ่งแยกออกเป็น 2 ฝ่ายดังกล่าว

เมื่อเข้าใจถึงหลักการแบ่งการบริหารงานของบริษัทแล้ว ก็จะทำให้การจัดสรร หายยอดเริ่มต้นของแต่ละหน่วยงาน โดยนำเอาแต่ละบัญชีในงบดุลมาทำการแยกแยะหา รายละเอียดว่า ควรเป็นของหน่วยงานใดจำนวนเท่าใด โดยอาศัยงบดุลของบริษัทและ งบทดลองของ 7- แผนกตามที่ได้อธิบายมาแล้วเป็นหลัก และจะเห็นได้ว่ารายละเอียด ประกอบบัญชีของบัญชีสำนักงานกลาง เช่น บัญชีลูกหนี้ เจ้าหนี้ เงินทรงรูปปฏิบัติงาน หลวงต่าง ๆ ค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและรายละเอียดเงินฝากธนาคารไม่ได้นำมาแสดงให้ เห็นเนื่องจากมีเป็นจำนวนมาก ส่วนงบกำไรขาดทุนของบริษัทและของแผนกต่าง ๆ ที่ ทำบัญชีเอง ซึ่งไม่ได้นำมาแสดงให้เห็นด้วยนั้น เพราะเห็นว่านำมาใช้ประโยชน์น้อย มาก ดังนั้นในตอนแสดงการจัดสรรยอดเริ่มต้น ถ้าหากจำเป็นต้องอาศัยรายละเอียด ประกอบบัญชีและงบกำไรขาดทุนดังกล่าว ก็จะอธิบายให้ทราบว่าได้มาจากรายละเอียด ประกอบบัญชีอะไร พร้อมกับนำตัวเลขที่คำนวณได้มาแสดงให้เห็นเท่านั้น

หลักในการหายยอดเริ่มต้นครั้งแรก ก็จะดูจากงบดุลก่อนว่าบัญชีที่ปรากฏใน

งบคูลนั้นแสดงอยู่ในฝ่ายประกันชีวิตหรือประกันวินาศภัย ถ้าแสดงอยู่ในฝ่ายไหน เวลา
งบทบคูลองก็จะดูเฉพาะงบทบคูลองของฝ่ายนั้นเช่น บัญชีเบี่ยงประกันคางรับ แสดงยอดอยู่
ในส่วนวินาศภัย เพราะฉะนั้นเวลางบทบคูลองก็จะดูเฉพาะงบทบคูลองของแผนกอีกก็ภัย
อุบัติเหตุ และภัยทะเลเท่านั้น แต่ถ้ามัญชีโคเซาคามหลักการของระบบ Inter
Mutual Bank ที่วางไว้โดยตรงก็จะจัดสรรให้ไปตามหลักการนั้นทันที

ในที่นี้จะเริ่มแยกรายละเอียดในงบคูล โดยจะเริ่มทางด้านสินทรัพย์ก่อนด้าน
หนี้สินและทุน

รายการสินทรัพย์

1.) เงินสดและเงินฝากธนาคาร

จากงบคูล

ฝ่ายประกันชีวิต	184,528,926.58
ฝ่ายประกันวินาศภัย	68,442,351.56
	<u>252,971,278.14</u>

จากงบทบคูลอง

ฝ่ายประกันชีวิต	
ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง	229,077,765.63
แผนกประชาสงเคราะห์	23,893,512.51
ฝ่ายประกันวินาศภัย	—
	<u>252,971,278.14</u>

คำอธิบาย

เนื่องจากทามระบบ Inter Mutual Bank ถือว่าเงินทั้งหมดที่
กิจการมีอยู่จะคงอยู่ในความควบคุมดูแลของ Inter Mutual Bank ทั้งหมดและ
เนื่องจากระบบ Inter Mutual Bank เริ่มใช้ในปีแรก Inter Mutual Bank
จึง ไม่มีงบทบคูลองของตัวเอง ดังนั้นจึงคงอาศัยงบทบคูลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง
และเมื่องบทบคูลองของหน่วยงานต่าง ๆ แล้วจะเห็นว่าไม่มีแผนกประชาสงเคราะห์เพียง
แผนกเดียวที่มีเงินสดในมือและเงินฝากธนาคาร และเมื่อถูกรายละเอียดประกอบบัญชีของ

แผนประชาสงเคราะห์แล้ว ก็ทราบว่าเงินฝากและเงินฝากธนาคารนั้นเป็นของสาขา
ต่าง ๆ ดังนั้นจำนวนเงินที่เคชเชียร์ใหญ่ของบริษัทสามารถควบคุมดูแลได้อย่างแท้จริง
คือยอด 229,077,765.63 บาท ส่วนยอดเงินอีก 23,893,512.51 บาท นั้นเป็น
ยอดเงินฝากในมือและเงินฝากธนาคารที่อยู่ภายใต้การบริหารงานของแผนประชาสง-
เคราะห์

สำหรับยอดเงินฝากและเงินฝากธนาคารของ Inter Mutual Bank
229,077,765.63 บาท ยังสามารถแยกออกได้ โดยดูจาก บททคดงของส่วนบัญชี
สำนักงานกลาง ซึ่งจะแยกได้เป็น

เงินฝากในมือ	1,696,206.57
เงินฝากกระแสรายวันธนาคารพาณิชย์	18,131,559.06
เงินฝากธนาคารประจำธนาคารพาณิชย์	209,250,000. —
	<u>229,077,765.63</u>

2) เงินลงทุนระยะสั้น

จากงบชุด

ฝ่ายประกันชีวิต 220,800,000. —

จากงบทคดง

แผนกทรัพย์สินลงทุนมีบัญชี

‡ ตัวสัญญาไร้เงินไม่มีธนาคาร

‡ ค่าประกัน 81,900,000. —

‡ ตัวสัญญาไร้เงินมีธนาคาร

‡ ค่าประกัน 138,900,000. —

220,800,000. —

คำอธิบาย

จากงบชุดจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิตทั้งหมด และเมื่อมาดู

หน่วยงานซึ่งอยู่ในฝ่ายประกันชีวิต แล้วจะเห็นได้ว่า หน่วยงานที่ทำหน้าที่นำเงิน
ออกไปลงทุนเพื่อหารายได้ มีเฉพาะแผนกทรัพย์สินลงทุนแผนกเดียว และเมื่อดูรายชื่อ
บัญชีในงบทดลองของแผนกทรัพย์สินลงทุนแล้ว ก็มีเพียงบัญชีนำเงินเท่านั้นที่สามารถ
จัดลำดับเขาเป็นเงินลงทุนระยะสั้นได้ ดังนั้นจะถือว่าเงินลงทุนระยะสั้นที่แสดงยอด
220,800,000. - บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

3) เบียประกันค่างรับ

จากงบดุล

ฝ่ายประกันวินาศภัย	<u>11,372,238.77</u>
--------------------	----------------------

จากงบทดลอง

แผนกออค์ภัยมีบัญชี

เบียประกันอค์ภัยค่างรับ	9,859,064.23
-------------------------	--------------

แผนกอุบัติเหตุมีบัญชี

เบียประกันรถยนต์ค่างรับ	454,546.72
-------------------------	------------

เบียประกันอุบัติเหตุค่างรับ	185,804.24
-----------------------------	------------

แผนกภัยทะเลมีบัญชี

เบียประกันภัยทะเลค่างรับ	872,823.58
--------------------------	------------

	<u>11,372,238.77</u>
--	----------------------

คำอธิบาย

เบียประกันค่างรับจะเกิดขึ้นเฉพาะในแผนกที่ทำหน้าที่ขายประกันเท่านั้น
และจากงบดุลจะเห็นได้ว่าเป็นของฝ่ายประกันวินาศภัยทั้งหมด และเมื่อดูงบทดลองของ
ฝ่ายประกันวินาศภัยแล้ว คือ งบทดลองของแผนกออค์ภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเล แล้ว
ก็จะได้ตัวเลขตามที่ปรากฏข้างต้น ดังนั้นเบียประกันค่างรับ 11,372,238.77 บาท
จะเป็นของ

แผนกออค์ภัย	9,859,064.23
-------------	--------------

แผนกอุบัติเหตุ	640,350.96
----------------	------------

แผนกภัยทะเล	872,823.58
-------------	------------

4) เงินค่างรับเกี่ยวกับการประกันต่อจากงบชุด

ฝ่ายประกันชีวิต	198,998.69
ฝ่ายประกันวินาศภัย	2,325,612.33
	<u>2,524,611.02</u>

จากงบชุดรอง

ฝ่ายประกันชีวิต	
แผนประกันชีวิตมีบัญชี	
เงินค่างรับบริษัทประกันต่อต่างประเทศ	198,998.69
ฝ่ายประกันวินาศภัย	
แผนออคูตภัยมีบัญชี	
เบี้ยประกันออคูตภัยรับค่างรับ	1,068,931.26
เงินค่างรับจากบริษัทประกันต่อในประเทศไทย	2,892.61
เงินค่างรับจากบริษัทประกันต่อต่างประเทศ	112,500. —
ลูกหนี้กิจการค่างรับ	894,585.67
แผนกอุบัติเหตุมีบัญชี	
เบี้ยประกันอุบัติเหตุรับค่างรับ	85,449.12
แผนกภัยทะเลมีบัญชี	
เบี้ยประกันภัยทะเลรับค่างรับ	161,253.67
	<u>2,524,611.02</u>

คำอธิบาย

เงินค่างรับเกี่ยวกับการประกันต่อจะเกิดขึ้นเฉพาะแผนกที่ขายประกัน และสภาพประกันสูงเกินกว่าที่กิจการจะรับชดเชยค่าเสียหายให้กับผู้เอาประกันได้ ก็จะทำกรประกันต่อให้กับบริษัทประกันอื่น ๆ ในประเทศหรือต่างประเทศก็ได้ และเมื่อ

คู่ลักษณะหน่วยงานของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดแล้ว จะเห็นได้ว่า หน่วยงานที่จะมีรายการเงินคางรับเกี่ยวกับการประกันต่อเกิดขึ้นได้ จะมีแผนกประกันชีวิต, อัคคีภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเลเท่านั้น และเมื่อครบทดลองของทั้ง 4 แผนกแล้ว ก็จะได้ตัวเลขตามที่ปรากฏข้างต้น ดังนั้นเงินคางรับเกี่ยวกับการประกันต่อจำนวน 2,524,611.02 บาท จะเป็นของ

แผนกประกันชีวิต	198,998.69
แผนกอัคคีภัย	2,078,909.54
แผนกอุบัติเหตุ	85,449.12
แผนกภัยทะเล	161,253.67

5) ลูกหนี้และเงินทกรอง

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	8,870,424.04
ฝ่ายประกันวินาศภัย	52,447.04
	<u>8,922,871.08</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต	
<u>แผนกประกันชีวิตมีบัญชี</u>	
ลูกหนี้	142.08
เงินทกรอง	50,191.75
<u>แผนกทรัพย์สินลงทุนมีบัญชี</u>	
ค่างานเงินฝากยาลงหนา	21,785.35
<u>ส่วนบัญชีสำนักงานกลางมีบัญชี</u>	
+ ค้างเงินรับ	253,000.-
นาย ก.	350,000.-

ลูกหนี้ทั่วไป	2,308,569.69
ทศร อองสปีคหาประกันชีวิต	35,850.-
ทศร อองซอมแซมสาขาอุตรธานี	141,493.50
ทศร อองซอมแซมสาขาพิษณุโลก	152,654.50
ทศร อองปฏิบัตินงานภายนอก	450,874.10
ทศร อองต่าง ๆ	596,803.79
ทศร อองก่อสร้างอาคาร	4,080,209.68
ทศร อองก่อสร้างบ้านพักพนักงาน	424,865.60
ทศร อองค่าเช่าเครื่องแบบ	3,984.-

ฝ่ายประกันวินาศภัย

แผนกอัครวิทย์มีบัญชี

เงินทศร ออง

51,447.04

แผนกอุบัติเหตุมีบัญชี

เงินทศร ออง

1,000.-

8,922,871.08

คำอธิบาย

ในการดำเนินงานของกิจการ บอมจะมีลูกหนี้ภายนอกและลูกหนี้ภายในเกิดขึ้นเสมอ ดังนั้นในการจัดสรรจึงต้องพิจารณาว่ามีหน่วยงานใดของกิจการบางที่มีส่วนรวมในการก่อให้เกิดบัญชีลูกหนี้และเงินทศร อองขึ้น เพื่อจะได้จัดสรรไปตามความเป็นจริง

จากงบดุลจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัย เมื่อดูจากงบทดลองของหน่วยงานต่าง ๆ ที่ขึ้นต่อฝ่ายประกันชีวิต จะเห็นว่ามี 3 แผนก คือ แผนกประกันชีวิต แผนกทรัพย์สินลงทุน และส่วนบัญชีสำนักงานกลาง ฝ่ายประกันวินาศภัยจะมี 2 แผนก คือ แผนกอัครวิทย์ และแผนกอุบัติเหตุ ยอดที่ปรากฏในงบทดลองของแผนกต่าง ๆ ตามที่กล่าวมาแล้วยกเว้นยอดที่ปรากฏในงบทดลองของส่วนบัญชี

สำนักงานกลาง จะจัดสรรให้แผนกเหล่านั้นตามความเป็นจริง ส่วนยอดที่ปรากฏในงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลางจะต้องนำมาจัดสรรอีกครั้ง ทั้งนี้คือ

ก) ตัวเงินรับ การที่กิจการจะไ้ตัวเงินรับเข้ามานั้น แสดงว่ากิจการจะต้องมีการนำเงินออกไปลงทุนอย่างใดอย่างหนึ่ง และหลักฐานที่ไ้แทนเงินลงทุนนั้นก็คือ ตัวเงินรับนั่นเอง และจะเห็นไ้ไ้ว่า ในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดนั้น ผู้ที่ไ้ทำหน้าที่เอาเงินออกไปลงทุนก็มีเพียงแผนกทรัพย์สินลงทุนเท่านั้น ดังนั้นตัวเงินรับ จำนวน 253,000.- บาท นี้จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

ข) นาย ก. ชื่อของลูกหนี้รายนี้ เป็นชื่อลูกหนี้ที่กู้เงินบริษัท ฯ ออกไป ดังนั้นลูกหนี้รายนาย ก. จำนวน 350,000.- บาท จะเป็นลูกหนี้ของแผนกทรัพย์สินลงทุน

ค) ลูกหนี้ทั่วไป จากการนำเอารายละเอียดประกอบบัญชีลูกหนี้ทั่วไปมาทำการแยกแยะว่าจะไ้เป็นของหน่วยงานใดจำนวนเท่าใด โดยดูตามรายชื่อของผู้เซ็นเบิก ว่าสังกัดแผนกใด ก็ถือเป็นการเบิกออกของแผนกนั้น ซึ่งจะได้ตัวเลขดังต่อไปนี้

ประชาสงเคราะห์กลาง	106,669.25
ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา	689,578.34
ส่วนพัฒนากำลังคน	5,600.-
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	22,427.-
ฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ	22,043.-
แผนกทรัพย์สินลงทุน	284,182.20
ส่วนประชาสัมพันธ์	1,400.-
ส่วนธุรการ	5,000.-
ส่วนงานต่างประเทศ	43,029.81

Inter Mutual Bank

บัญชีลูกหนี้ - นาย ข.	5,000.-
บัญชีลูกหนี้ - พนักงานลาออก	1,123,640.09

ง) ทศรองสัจจาค์ประกันชีวิต เนื่องจากเป็นทศรองทศรองเกี่ยวกับการประกันชีวิต ดังนั้นแผนกที่จะทศรองไ้จะมี 2 แผนกคือ แผนกประกันชีวิต และแผนกประชาสงเคราะห์ และเนื่องจากทศรองที่จะจัดสัจจาค์ประกันชีวิตขึ้นนั้น ส่วนออกแล้ว จะเป็นการระดมกรขายประกันชีวิตรายย่อยที่มีวงเงินทุนประกันไม่สูงมากนัก และเบี้ยประกันที่ลูกค้าจะจ่ายค่อเดือน ก็ประมาณ 50 - 1,000 บาท ดังนั้นเงินทศรองสัจจาค์ประกันชีวิต จำนวน 35,850 บาท จะเป็นของแผนกประชาสงเคราะห์

จ) ทศรองซอมแซมสาขาคูริธานี เนื่องจาก Inter Mutual Bank มีหลักการอยู่ว่า ทุกหน่วยงานในบริษัทจะไม่มีสินทรัพย์เป็นของตนเอง แต่สามารถที่จะใช้สินทรัพย์ทุกอย่างได้ โดยขอเช่าจากแผนกทรัพย์สินลงทุน และสินทรัพย์ประจำที่แผนกทรัพย์สินลงทุนนำไปไหนหน่วยงานต่าง ๆ เค้า ก็ต้องเป็นสินทรัพย์ที่อยู่ในสภาพดี ดังนั้นสินทรัพย์ประจำที่ที่ไม่อยู่ในสภาพปกติ แผนกทรัพย์สินลงทุน ก็จำเป็นต้องจัดทศรองใหม่ การซอมแซมสินทรัพย์ประจำเหล่านั้น ก่อนนำออกไปไหน เค้า ดังนั้นเงินทศรองซอมแซมสาขาคูริธานี จำนวน 141,493.50 บาท จะถือว่าเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

ฉ) ทศรองซอมแซมสาขาพิษณุโลก จำนวน 152,654.50 ถือว่าเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุนเป็นบัญชีเบิกออกไป เช่นเดียวกับข้อ จ.

ช) ทศรองปฏิบัตินงานภายนอก จากการนำเอารายละเอียดประกอบบัญชีทศรองปฏิบัตินงานภายนอก มาแยกแยะหารายละเอียด โดยดูตามลายเซ็นของบัญชีเบิกว่าสังกัดหน่วยงานใด ก็ถือว่าเป็นการเบิกทศรองของหน่วยงานนั้น สามารถจำแนกได้ดังนี้

ประชาสงเคราะห์กลาง	237,489.-
ฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ	15,000.-
แผนกทรัพย์สินลงทุน	66,877.10
สำนักงานผู้อำนวยการ	84,400.-
ส่วนพัฒนากำลังคน	1,500.-
ส่วนธุรการ	38,108.-
ส่วนประชาสัมพันธ์	7,500.-

ข) ทศรองต่าง ๆ จากการนำเอารายละเอียดประกอบบัญชีทศรองต่าง ๆ มาแยกแยะรายละเอียด ก็จะไต่การเบิกทศรองของหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้

ประชาสัมพันธ์กลาง	73,250.75
แผนกทรัพย์สินลงทุน	327,102.72
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	27,135.-
ส่วนธุรการ	9,413.15
ส่วนประชาสัมพันธ์	16,267.30
แผนกอัครศึกษา	56.-
Inter Mutual Bank	
- ทศรองฝ่ายบริหาร	137,694.46
- ทศรองอื่น ๆ	5,884.41

ค) ทศรองก่อสร้างอาคาร เนื่องจากเป็นการทศรองออกไปเพื่อสร้างสินทรัพย์ประจำขึ้นมา ดังนั้นเงินทศรองก่อสร้างอาคารจำนวน 4,080,209.68 บาท จะถือว่า เป็นการเบิกออกไปของแผนกทรัพย์สินลงทุน

ง) ทศรองก่อสร้างบ้านพักพนักงาน เนื่องจากเป็นการก่อสร้างอาคารขึ้นมา ดังนั้นทศรองจำนวน 424,865.60 บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

จ) ทศรองค่าเครื่องแบบ เนื่องจากระบบ Inter Mutual Bank มีหลักการว่า การจ่ายเงินออกไปจำนวนใดก็ตาม ที่ไม่สามารถจำแนกรายละเอียด หรือโอน ให้เป็นการเบิกออกของหน่วยงานใดได้ การจ่ายเงินออกจำนวนนั้น จะถือว่า เป็นการเบิกออกของสำนักงานกลาง

เนื่องจากค่าเครื่องแบบพนักงานนั้น เป็นสวัสดิการอย่างหนึ่งที่บริษัทฯ ปล่อยให้พนักงานทุกคน และเมื่อมีการทศรองออกไปเพื่อซื้อเครื่องแบบมาสักรองเอาไว้ ก็จะถือว่าทศรองรายนี้เป็น การเบิกออกไปของสำนักงานกลาง

คั้งนี้เพ็ดครองคาม่าเครื่องแบบ จำนวน 3,984.- บาท จะถือว่าเป็นของ Inter Mutual Bank

จากงบทดลองและรายละเอียดประกอบบัญชีต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า บัญชีลูกหนี้และเงินทดลอง จำนวน 8,922,871.08 บาท จะเป็นของหน่วยงานดังต่อไปนี้

แผนกประกันชีวิต	50,333.83
แผนกทรัพย์สินลงทุน	6,102,170.65
ประชาสงเคราะห์กลาง	453,259.-
ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา	639,578.34
ส่วนพัฒนากำลังคน	7,100.-
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	49,562.-
ฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ	37,043.-
ส่วนประชาสัมพันธ์	25,167.30
ส่วนธุรการ	52,521.15
ส่วนงานต่างประเทศ	43,029.81
สำนักงานผู้อำนวยการ	84,400.-
แผนกอัครภักย์	51,503.04
แผนกอุทิศเหตุ	1,000.-
Inter Mutual Bank - บัญชีลูกหนี้	1,128,640.09
- บัญชีเงินทดลอง	147,562.87

6) รายได้อื่นต่างรับ

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	19,045,184.27
ฝ่ายประกันวินาศภัย	1,934,575.67
	<u>20,979,759.94</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกทรัพย์สินลงทุนแบบมีผู้

คอกเบี้ยค่างรับ

13,383,003.94

รายไคค่างรับ

197,800.-

ส่วนบัญชีสำนักงานกลางมีบัญชี

คอกเบี้ยธนาคารค่างรับ

7,398,956.-

ฝ่ายประกันวินาศภัย

20,979,759.94

คำอธิบาย

เนื่องจากรายไคค่างรับของบริษัทนั้น รายไคค่างรับหลักจะเป็นคอกเบี้ยเงินกู้ค่างรับและคอกเบี้ยธนาคารค่างรับ และเมื่อทวงบททดลองของแผนกทรัพย์สินลงทุนแล้ว จะเห็นไคค่างมี รายการรายไคค่างรับรวม 2 รายการ เป็นเงิน 13,580,803.94 บาท ส่วนที่เหลืออีก 7,398,956.- บาทนั้นกลับไปปรากฏในงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง เป็นคอกเบี้ยธนาคารค่างรับ และเนื่องจากตามระบบ Inter Mutual Bank ถือว่าเงินฝากธนาคารนั้นอยู่ในความดูแลของ Inter Mutual Bank ดังนั้นคอกผลที่เกิดจาก เงินฝากธนาคารเหล่านั้นจะต้องเป็นของ Inter Mutual Bank คาย

เพราะฉะนั้นรายไคค่างรับ จำนวน 20,979,759.94 บาทสามารถจำแนกไคค่างนี้

แผนกทรัพย์สินลงทุน

13,580,803.94

Inter Mutual Bank

- บัญชีรายไคคอกเบี้ยธนาคารค่างรับ

7,398,956.-

7) สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	7,173,792.20
ฝ่ายประกันวินาศภัย	145,434.70
	<u>7,319,226.90</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกประชาสัมพันธ์

กระแสดำเนินงานกลาง	1,008,387,269.46
--------------------	------------------

ส่วนบัญชีสำนักงานกลางมีบัญชี

กระแสด้านประชาสัมพันธ์	1,007,083,508.76
------------------------	------------------

มีค้ำค่าไปรษณีย์	6,114.19
------------------	----------

มีค้ำค่าต่าง ๆ	938,263.-
----------------	-----------

มีค้ำค่ารวมเนียมศาล	260,825.40
---------------------	------------

เงินวางประกันศาล	220,000.-
------------------	-----------

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	2,980,653.-
---------------------	-------------

ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า	20,613.03
-------------------------	-----------

ค่าอากรแสตมป์ในมือ	3,905.-
--------------------	---------

ค่าเช่าจ่าย ดี ที พี จ่ายล่วงหน้า	244,283.73
-----------------------------------	------------

สตอก	1,204,287.98
------	--------------

ฝ่ายประกันวินาศภัย

แผนกอสังหาริมทรัพย์

สตอก	125,976.47
------	------------

อากรแสตมป์ในมือ	10,540.40
-----------------	-----------

	<u>7,319,226.90</u>
--	---------------------

คำอธิบาย

สินทรัพย์เกิดสะพัดของกิจการหนึ่ง ๆ ย่อมมีมากมาย ฉะนั้นการที่จะมีบัญชีสินทรัพย์เกิดสะพัดให้ครบทุกรายการนั้น ย่อมจะทำให้เสียค่าใช้จ่ายมาก และทำให้บัญชีแยกประเภทมีมากเกินความจำเป็น ดังนั้นกิจการต่าง ๆ จึงมักจะเปิดบัญชีสินทรัพย์เกิดสะพัดที่เห็นว่าจำเป็นจริง ๆ เท่านั้น ส่วนสินทรัพย์เกิดสะพัดที่เหลือจะถูกรวบรวมไว้ในบัญชีสินทรัพย์เกิดสะพัดอื่น ๆ และจะมีทะเบียนหรือบัญชีย่อยควบคุมรายละเอียดทั้งหมด จากงบดุลจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัย เมื่อดูงบทดลองของแผนกต่าง ๆ ซึ่งขึ้นต่อฝ่ายประกันชีวิตจะมีอยู่ 2 แผนกคือ แผนกประชาสัมพันธ์และส่วนบัญชีสำนักงานกลาง ส่วนฝ่ายประกันวินาศภัยจะมีแผนกอีกคือเพียงแผนกเคี้ยว ยอดที่ปรากฏในงบทดลองของแผนกต่าง ๆ ดังกล่าว ยกเว้นส่วนบัญชีสำนักงานกลางจะจัดสรรให้แผนกนั้น ๆ ตามที่ปรากฏในงบทดลองของแผนก ส่วนยอดที่ปรากฏในงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง จะต้องนำมาจัดสรรอีกครั้งดังนี้

ก) บัญชีกระแสแผนกประชาสัมพันธ์ ซึ่งปรากฏเป็นยอดเครดิตจำนวน 1,007,083.508.76 บาท เกิดขึ้นเนื่องจากการที่แผนกประชาสัมพันธ์ภาคและสาขานำเงินส่งสำนักงานใหญ่ ดังนั้นสำนักงานใหญ่เป็นหนี้แผนกประชาสัมพันธ์อยู่ 1,007,083,508.76 บาท

ข) บัญชีมีค้ำค่าไปรษณีย์ สำหรับมีค้ำค่าไปรษณีย์จำนวนนี้ เนื่องจากเป็นเงินมีค้ำค่าที่เกี่ยวข้องกับการส่งเอกสารทางไปรษณีย์ ซึ่งในกิจการของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดนั้น แผนกธุรการจะเป็นผู้ควบคุมดูแล ดังนั้นมีค้ำค่าไปรษณีย์จำนวน 6,114.19 บาท จะเป็นของแผนกธุรการ

ค) บัญชีมีค้ำค่าต่าง ๆ เนื่องจากมีค้ำค่าต่าง ๆ นั้นเป็นเงินมีค้ำค่าที่วางเอาไว้มานานแล้วและไม่สามารถหาหลักฐานแยกใคมาเป็นมีค้ำค่าอะไรบาง และเนื่องจากระบบ Inter Mutual Bank มีหลักการว่า การจ่ายเงินจำนวนใคออกไปที่ไม่สามารถ

จำแนกรายละเอียดไว้ว่าเป็นของหน่วยงานใด ก็ให้ถือว่าการเบิกเงินออกจำนวนนั้นเป็นของสำนักงานกลาง ดังนั้นเงินมักจำต่าง ๆ จำนวน 938,263.- บาท จะเป็นของ Inter Mutual Bank

ง) บัญชีมัดจำค่าธรรมเนียมศาล สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดการจ่ายเงินรายได้ออกไปที่เกี่ยวข้องกับศาล ส่วนมากแล้วจะเป็นการฟ้องร้องลูกค้าเนื่องจากการกู้เงิน ซึ่งการให้กู้เงินเหล่านี้เป็นหน้าที่ของแผนกทรัพย์สินลงทุน ดังนั้นมัดจำค่าธรรมเนียมศาลจำนวน 260,825.40 บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

จ) เงินวางประกันศาล เนื่องจากเป็นเงินที่วางเอาไว้เกี่ยวข้องกับศาล ดังนั้นเงินวางประกันศาลจำนวน 220,000.- บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

ฉ) ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด ค่าเช่าที่จะจ่ายล่วงหน้า ส่วนมากแล้วจะเป็นค่าเช่าซึ่งเกี่ยวข้องกับที่ทำการสาขาของแผนกประชาสัมพันธ์ และการชำระค่าเช่านั้นมักจะชำระล่วงหน้าเป็นปี ๆ ดังนั้นค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าจำนวน 2,980,653.- บาท จะเป็นของประชาสัมพันธ์ภาคและสาขา

ช) ภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า ในที่นี้หมายถึงภาษีเงินได้ที่แตกต่างกันของบริษัท ๆ ซึ่งมีรายได้จากภายนอก และถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายเอาไว้ จากงบทดลองของแผนกต่าง ๆ จะเห็นว่าไม่มีบัญชีนี้อยู่ และเมื่อดูจากงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง จะมีภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้า 20,613.03 บาท แต่ไม่ได้ระบุว่าเป็นของหน่วยงานใด ฉะนั้นจึงต้องดูรายละเอียดประกอบบัญชีของส่วนบัญชีสำนักงานกลางประกอบด้วย ในรายละเอียด จะแสดงให้เห็นว่าเป็นของแผนกประกันชีวิต 11,695.20 บาท และแผนกอสังหาริมทรัพย์ 8,917.83 บาท ดังนั้นการนำเอายอดภาษีเงินได้จ่ายล่วงหน้าในงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง 20,613.03 บาท มาแสดงให้เห็นเป็นของฝ่ายประกันชีวิตทั้งหมด จึงทำให้ยอดรวมของงบทดลองของฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัย มียอดไม่ตรงกับงบดุล คือจะต่างกันอยู่ 8,917.83 บาท

ข) อกรแสตมป์ในมือ สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด นั้น ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมเกี่ยวกับอกรแสตมป์ในมือ คือ ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง และเมื่อไรก็ตามที่หน่วยงานใดต้องการอกรแสตมป์ไปใช้ ก็จะต้องเขียนใบเบิกมาขอเบิกอกรแสตมป์จากส่วนบัญชีของบริษัท ฯ ดังนั้นค่าอกรแสตมป์ในมือจำนวน 3,909.- บาท จะเป็นของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง

ฅ) ค่าใช้จ่าย อี คี พี จ่ายล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายรายนี้จะเป็นค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งหน่วยระบบคอมพิวเตอร์จะเป็นผู้ควบคุมดูแล ดังนั้นค่าใช้จ่าย อี คี พี จำนวน 244,283.73 บาท จะเป็นของหน่วยระบบคอมพิวเตอร์

ฉ) สต็อก ในที่นี้จะหมายถึง สต็อกเครื่องเขียนแบบพิมพ์ สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย จำกัด ผู้ควบคุมดูแลคือส่วนธุรการ ดังนั้นสต็อกจำนวน 1,204,287.98 บาท จะเป็นของส่วนธุรการ

จากที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด สามารถสรุปได้ว่า บัญชีสินทรัพย์เคลื่อนที่อื่น จำนวน 7,319,226.90 สามารถจำแนกออกได้เป็นของหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ประชาสัมพันธ์และสาขา	4,284,413.70
ส่วนธุรการ	1,210,402.17
แผนกทรัพย์สินลงทุน	480,825.40
แผนกประกันชีวิต	11,695.20
แผนกอัครีภัย	145,434.70
ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง	3,909.-
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	244,283.73
Inter Mutual Bank - มีคจำทาง ฯ	938,263.-

8) หลักทรัพย์วางประกันไว้กับนายทะเบียนจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	2,000,000.-
ฝ่ายประกันวินาศภัย	1,500,000.-
	<u>3,500,000.-</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต	
ส่วนบัญชีสำนักงานกลางมีบัญชี	
เงินวางประกันต่อรัฐบาล (พันธบัตร)	3,500,000.-
ฝ่ายประกันวินาศภัย	-
	<u>3,500,000.-</u>

คำอธิบาย

ตามกฎหมายกำหนดเอาไว้ว่า บริษัทประกันภัยจะต้องนำหลักทรัพย์ไปวางประกันไว้กับนายทะเบียน กองประกันภัยกระทรวงพาณิชย์ตามลักษณะของการประกันที่กิจการมีอยู่ คือ การประกันชีวิตจะต้องวางหลักทรัพย์ประกัน 2,000,000.- บาท และประกันวินาศภัย 1,500,000.- บาท แต่เมื่องบทดลองของแผนกต่าง ๆ แล้วจะเห็นว่าบัญชีเงินวางประกันต่อรัฐบาล (พันธบัตร) ปรากฏอยู่ในงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง และเนื่องจากบริษัท ฯ ใ้ซื้อพันธบัตรรัฐบาลไปวางประกันไว้ 3,500,000.- บาท ซึ่งบริษัท ฯ จะได้ออกเบี้ยจากพันธบัตรรัฐบาลที่นำไปวางประกันไว้ จึงถือว่าเป็นการลงทุนหารายได้บางอย่างหนึ่ง ดังนั้นหลักทรัพย์วางประกันไว้กับนายทะเบียน 3,500,000.- บาท จึงเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

9) พันธบัตรรัฐบาลจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	25,649,200.-
ฝ่ายประกันวินาศภัย	300,000.-
	<u>25,949,200.-</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกทรัพย์สินลงทุนมีบัญชี

พันธบัตรในมือ

25,949,200.-

ฝ่ายประกันวินาศภัย

-

25,949,200.-คำอธิบาย

พันธบัตรรัฐบาล ถือว่าเป็นหลักทรัพย์อย่างหนึ่ง ดังนั้นการนำเงินออกไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลจึงถือว่าเป็นการลงทุนเพื่อหารายได้ คือผู้ซื้อพันธบัตรจะได้รับผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ย และจากงบดุลจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัย แต่เมื่อดูจากงบทดลองแล้ว จะเห็นว่า เป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุนทั้งหมด ดังนั้นพันธบัตรรัฐบาลจำนวน 25,949,200.- บาท จะถือว่าเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

10) หุ้นทุนและหุ้นกู้จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต

42,378,800.-จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกทรัพย์สินลงทุนมีบัญชี

หุ้น

11,547,300.-

หุ้นกู้

30,831,500.-

42,378,800.-

คำอธิบาย

การนำเงินออกไปซื้อหุ้นถือว่า เป็นการลงทุนอย่างหนึ่ง และผลตอบแทนที่ไ้มา ก็ไ้มาในรูปของดอกเบี้ย ดังนั้นหุ้นและหุ้นกู้จำนวน 42,378,800.- บาท จะถือว่าเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

11) เงินใหญ่ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกัน

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต 159,128,669.48

จากงบหักลด

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกประกันชีวิตมีบัญชี

เงินกู้ประกันชีวิต 6,197,651.40

แผนกประจำสาขาส่งเคราะห์มีบัญชี

เงินกู้ประจำสาขาส่งเคราะห์ 152,931,018.08

159,128,669.48

คำอธิบาย

สำหรับเงินใหญ่ยืมโดยมีกรรมธรรม์เป็นประกันนั้น จะเกิดขึ้นได้เฉพาะในแผนกที่มีการขายประกันที่มีอายุการประกันเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป เพราะมีเงินนั้นแล้ว จะสามารถนำเอากรรมธรรม์ประกันภัยเป็นหลักทรัพยประกันการกู้ยืมได้ และสำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดก็มีอยู่ 2 แผนก ที่ทำการขายประกันชีวิตคือ แผนกประกันชีวิตและแผนกประจำสาขาส่งเคราะห์ และเมื่อดูจากงบหักลดแล้วจะเห็นว่า เป็นของแผนกประกันชีวิต 6,197,651.40 บาท และแผนกประจำสาขาส่งเคราะห์ภาคและสาขา 152,931,018.08 บาท

12) เงินกู้ยืม โดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต

374,706,618.81

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกทรัพย์สินลงทุนไม่มีมูลค่า

เงินกู้จำนวน

374,706,618.81

คำอธิบาย

การกู้ยืมเงินโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน ผู้ที่จะกู้ยืมเงินได้ คือ แผนกทรัพย์สินลงทุน เพราะเป็นแผนกที่จะนำเงินออกไปลงทุนเพื่อหารายได้ ดังนั้นเงินกู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน 374,706,618.81 บาท จะเป็นของ แผนกทรัพย์สินลงทุน

13) เงินกู้ยืมอื่น

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต

205,679.10

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกทรัพย์สินลงทุนไม่มีมูลค่า

เงินกู้โดยมีบุคคลจำประกัน

205,679.10

คำอธิบาย

ในการนำเงินออกไปกู้ยืมส่วนมากแล้ว จะอาศัยหลักทรัพย์หรือค่าประกันเป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจำนวนนั้น และผลตอบแทนที่ผู้กู้ได้รับจะอยู่ในรูปของดอกเบี้ย สำหรับบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัคนั้น ผู้ทำหน้าที่ทางด้านการกู้ยืมเงินคือ แผนกทรัพย์สินลงทุน ดังนั้นเงินกู้ยืมจำนวน 205,679.10 บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

14) ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	72,830,062.73
ฝ่ายประกันวินาศภัย	329,042.60

คำอธิบาย73,159,105.33

เนื่องจากระบบ Inter Mutual Bank มีหลักการอยู่อาศัย หน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการจะไม่มีสินทรัพย์ประจำเป็นของตนเองนอกจากหน่วยงานที่มีหน้าที่ควบคุมสินทรัพย์เท่านั้น และสินทรัพย์ประจำต่าง ๆ ที่หน่วยงานแต่ละหน่วยใช้จะถือว่าเป็นการเช่าจากหน่วยงานที่ทำหน้าที่ควบคุมสินทรัพย์ สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ ประกันภัยจำกัดจะเห็นว่าหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับสินทรัพย์คือ แผนกทรัพย์สินลงทุน ดังนั้นที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ จำนวน 73,159,105.33 บาท จะเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

15) สินทรัพย์อื่นจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	176,554,692.99
-----------------	----------------

คำอธิบาย

สินทรัพย์อื่นในข้อนี้จะแตกต่างกับสินทรัพย์ตามข้อ 14 คือ สินทรัพย์ตามข้อ 14 เป็นสินทรัพย์ที่ใช้เป็นที่ทำการ ส่วนสินทรัพย์ตามข้อ 15 นี้หมายถึง สินทรัพย์ประจำอื่น ๆ ซึ่งบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดมีอยู่ และไม่ได้ใช้เป็นที่ทำการ และตามหลักการของระบบ Inter Mutual Bank ถือว่าเป็นของแผนกที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมค่านสินทรัพย์ประจำ ดังนั้นสินทรัพย์อื่น จำนวน 176,554,692.99 บาท จึงเป็นของแผนกทรัพย์สินลงทุน

เมื่อทำการจัดสรรทางกานสินทรัพย์ เพื่อแยกบัญชีแต่ละบัญชีว่าควร เป็นของ
 หน่วยงานใดเสร็จสิ้นแล้ว ก็จะทำกรจัดสรรยอดทางกานหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

รายการ กานหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

1) คาสินใหม่ทดแทนคางจ่าย

จากงบอุด

ฝ่ายประกันวินาศภัย

5,797,007.99

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันวินาศภัย

แผนกอัครศักดิ์มีบัญชี

สินใหม่อัครศักดิ์

คางจ่าย 6,473,915.73

หัก สินใหม่อัครศักดิ์

รับคืน (คางรับ) 4,355,930.72 2,117,985.01

แผนกอุทิศีเหตุมีบัญชี

สินใหม่รอยนต์

คางจ่าย 1,077,266.60

หัก สินใหม่รอยนต์

รับคืน (คางรับ) 345,492.- 731,774.60

สินใหม่อุทิศีเหตุ

คางจ่าย 682,250.-

หัก สินใหม่อุทิศีเหตุ

รับคืน (คางรับ) 125,000.- 557,250.-

แผนกภัยทะเลมีบัญชี

สินไหมภัยทะเล

ค่างจ่าย 3,855,229.80

หัก สินไหมภัยทะเล

รับคืน (ค่างรับ) 1,465,231.42 2,389,998.38

5,797,007.99

คำอธิบาย

ค่าสินไหมทดแทนค่างจ่ายจะเกิดขึ้นได้เฉพาะแผนกที่มีการขายประกันเท่านั้น คือ แผนกประกันชีวิต ประชาสงเคราะห์ อัคคีภัย อุบัติเหตุและภัยทะเล แต่ในงบดุลระบุว่า เป็นของฝ่ายประกันวินาศภัย และเมื่อครบงวดของแผนกอัคคีภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเลแล้ว จะเห็นได้ว่าทั้ง 3 แผนก ค่างก็มีบัญชีสินไหมค่างจ่ายและบัญชีสินไหมรับคืน (ค่างรับ) คอย ซึ่งบัญชีสินไหมรับคืน (ค่างรับ) จะกองนำมาหักออกจากบัญชีสินไหมค่างจ่ายเพราะค่าสินไหมรับคืน (ค่างรับ) เป็นค่าสินไหมที่ทั้ง 3 แผนกจะได้รับชดใช้จากบริษัทประกันอื่นหรือรับประกันต่อ หรือจากบุคคลภายนอก

จากตัวเลขที่ไต่จากงบทดลองซึ่งนำมาแสดงให้เห็นข้างต้น ก็จะสามารถจัดสรรค่าสินไหมทดแทนค่างจ่าย จำนวน 5,797,007.99 บาท ได้ดังนี้

แผนกอัคคีภัย	2,117,985.01
แผนกอุบัติเหตุ	1,289,024.60
แผนกภัยทะเล	2,389,998.38

2) เงินที่ค่างจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยค่างจ่าย

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต

9,792,459.02

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนกประชาสัมพันธ์

สินไหมตามกรมธรรม์

ประชาสัมพันธ์ 3,043,390.18

เงินครบกำหนดสัญญาค้างจ่าย 6,112,420.25

เงินปันผลตามกรมธรรม์ค้างจ่าย 100,160.-

แผนกประกันชีวิตมีบัญชี

เงินครบกำหนดสัญญาค้างจ่าย 176,758.-

เงินปันผลตามกรมธรรม์ค้างจ่าย 296,130.59

สินไหมตามกรมธรรม์อุบัติเหตุค้างจ่าย 1,700.-

สินไหมตามกรมธรรม์ประกันชีวิตค้างจ่าย 60,000.-

ค่านเบี้ยประกันค้างจ่าย 1,900.-

9,792,459.02

คำอธิบาย

เงินที่ต้องจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่าย จะเกิดขึ้นเฉพาะใน
แผนกที่มีการขายประกันเท่านั้น คือ แผนกประกันชีวิต ประชาสงเคราะห์ อัครภัย
อุบัติเหตุ และภัยทะเล จากงบดุลจะเห็นว่าแสดงยอดเป็นของฝ่ายประกันชีวิต และ
เมื่อพิจารณาแผนกต่าง ๆ ที่ขึ้นคอบฝ่ายประกันชีวิต จะเห็นว่าไม่มีแผนกประกันชีวิตและแผนก
ประชาสงเคราะห์เท่านั้นที่ทำหน้าที่ขายประกัน จากงบทดลองของ 2 แผนกก็จะสามารถ
ทราบได้ว่าเงินที่ต้องจ่ายตามกรมธรรม์ประกันภัยค้างจ่ายเป็นของแผนกประชาสงเคราะห์
ภาคและสาขา 9,255,970.43 บาท และเป็นของแผนกประกันชีวิต 536,488.59 บาท
ตามรายละเอียดที่นำมาแสดงให้เห็นข้างตน

3) เงินค้ำจ่ายเกี่ยวกับการประกันค่อจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	45,853.11
ฝ่ายประกันวินาศภัย	3,557,097.94
	<u>3,602,951.05</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต	
แผนประกันชีวิตมีบัญชี	
เจาหน	45,853.11
แผนก้อคคักภัยมีบัญชี	
เมียบประกันค่ออคคักภัยคางจ่าย	1,260,716.13
เจาหนักจการ (คางจ่ายบริษัทคางประเทศ)	1,654,291.87
แผนกอุบคิเหตุมีบัญชี	
เมียบประกันค่ออุบคิเหตุคางจ่าย	84,109.58
เจาหนักจการ (คางจ่ายบริษัทคางประเทศ)	161,423.04
แผนกภัยทะเลมีบัญชี	
เมียบประกันค่อภัยทะเลคางจ่าย	164,403.10
เจาหนักจการ (คางจ่ายบริษัทคางประเทศ)	232,148.22
	<u>3,602,951.05</u>

คำอธิบาย

เงินค้ำจ่ายเกี่ยวกับการประกันค่อนี้สำหรับในบริษัทประกันภัยแล้ว จะเกิดขึ้นเฉพาะในฝ่ายที่ขายประกันเท่านั้น และเมื่อรับประกันจากลูกค้าแล้วก็จะประกันค่อให้กับบริษัทประกันภัยอื่นไม่ว่าในหรือนอกประเทศ เพื่อช่วยกระจายภาระในการเสี่ยงภัย

เงินกลางจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อจะเกิดขึ้นได้ เมื่อบริษัทประกันภัยที่ประกันต่อให้กับบริษัทประกันภัยอื่นกลางจ่ายค่าเบี้ยประกันแก่บริษัทที่รับประกันต่อ จากงบดุลจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิต และฝ่ายประกันวินาศภัย และในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดนั้นจะมีอยู่เพียง 4 แผนกเท่านั้นที่ทำการรับประกันแล้วมีการประกันต่อให้กับบริษัทประกันภัยอื่น คือ แผนกประกันชีวิต อັคคีภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเล และเมื่อดูงบทดลองของทั้ง 4 แผนกแล้วก็จะไครายละเอียดเงินกลางจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อ ดังที่นำมาแสดงให้เห็นข้างต้น ดังนั้นเงินกลางจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อจะเป็นของแผนกแต่ละแผนกดังนี้ คือ

แผนกประกันชีวิต	45,853.11
แผนกอັคคีภัย	2,915,008.-
แผนกอุบัติเหตุ	245,532.62
แผนกภัยทะเล	396,557.32
4) <u>เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย</u>	
<u>จากงบดุล</u>	
ฝ่ายประกันวินาศภัย	22,981,048.99
<u>จากงบทดลอง</u>	
<u>แผนกอັคคีภัยมีบัญชี</u>	
เงินสำรองประกันอັคคีภัย	12,409,046.15
<u>แผนกอุบัติเหตุมีบัญชี</u>	
เงินสำรองประกันอุบัติเหตุ	2,518,769.75
<u>แผนกภัยทะเลมีบัญชี</u>	
เงินสำรองประกันภัยทะเล	2,713,410.66
	17,641,226.56

คำอธิบาย

เนื่องจากกฎหมายกำหนดเอาไว้ว่า บริษัทประกันภัยจะต้องสำรองเงินเพื่อการเสี่ยงภัยไม่เกิน 40% ของเบี้ยประกันที่รับทั้งหมดในแต่ละปี จากงบดุลแสดงยอดเป็นของฝ่ายประกันวินาศภัย และเมื่อครบทดลองของแผนกอัคคีภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเลแล้ว ก็จะได้ยอดสำรองของแต่ละแผนกตามที่น่ามาแสดงให้เห็น ซึ่งจะเห็นได้ว่าน้อยกว่าในงบดุล ที่เป็นเช่นนี้ ก็เพราะยอดในงบทดลองเป็นยอดเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย ปี 2520 ซึ่งยกมาในปี 2521 ส่วนยอดที่ปรากฏในงบดุลเป็นเงิน 22,981,048.99 บาท นั้นเป็นยอดเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยของปี 2521 ซึ่งคิดจาก 40% ของเบี้ยประกันที่ได้รับจริงทั้งหมดของปี 2521 เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยจะเปลี่ยนแปลงไปตามเบี้ยประกันที่ได้รับสุทธิทั้งหมดในแต่ละปี สำหรับยอดเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยปี 2521 ของทั้ง 3 แผนก จะนำมาแสดงให้เห็นเพียงตัวเลขเท่านั้น จะไม่แสดงให้เห็นถึงกรคำนวณ ซึ่งยอดเงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัยปี 2521 ของฝ่ายประกันวินาศภัยจะจัดสรรเป็นของแต่ละแผนกได้ดังต่อไปนี้

แผนกอัคคีภัย	16,883,613.22
แผนกอุบัติเหตุ	3,471,311.16
แผนกภัยทะเล	2,626,124.61
	<u>22,981,048.99</u>
5.) <u>เงินประกันที่ถือไว้ตามสัญญาประกันต่อ</u>	
<u>จากงบดุล</u>	
ฝ่ายประกันวินาศภัย	<u>21,981,055.72</u>

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันวินาศภัย

แผนกอัคคีภัยมีบัญชี

เงินสำรองประกันต่อ

บริษัทต่างประเทศ

21,176,799.59

แผนกอุบัติเหตุมีบัญชี

เงินสำรองประกันต่อ

บริษัทต่างประเทศ

513,022.38

แผนกภัยทะเลมีบัญชี

เงินสำรองประกันต่อ

บริษัทต่างประเทศ

291,233.75

21,981,055.72คำอธิบาย

จากที่ไต่ถามมาแล้วว่า สำหรับในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัย
จำกัดนั้น แผนกที่จะมีการประกันต่อจะมี 4 แผนกเท่านั้น แต่ในงบดุลแสดงยอดเป็น
ของฝ่ายประกันวินาศภัย ดังนั้นบัญชีเงินประกันที่ถือไว้ตามสัญญาประกันต่อจะมี 3
แผนก คือ แผนกอัคคีภัย อุบัติเหตุ และภัยทะเล และเมื่องบทดลองของทั้ง 3 แผนก
แล้ว ก็จะแยกได้เป็นของแต่ละแผนกดังนี้

แผนกอัคคีภัย

21,176,799.59

แผนกอุบัติเหตุ

513,022.38

แผนกภัยทะเล

291,233.75

6) หนี้สินหมุนเวียนอื่นจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต

33,874,761.25

ฝ่ายประกันวินาศภัย

8,685,067.95

42,559,829.20

จากงบทดลอง

ฝ่ายประกันชีวิต

แผนประกันชีวิตมีบัญชี

เงินค่าประกันตัวแทน	15,926.05
---------------------	-----------

ดอกเบี้ยเงินค่าประกันตัวแทนค้างจ่าย	2,219.37
-------------------------------------	----------

แผนประกันสุขภาพสงเคราะห์มีบัญชี

เงินค่าประกันตัวแทน	26,098,124.28
---------------------	---------------

ดอกเบี้ยเงินค่าประกันตัวแทนค้างจ่าย	2,887,194.25
-------------------------------------	--------------

แผนทรัพย์สินลงทุนมีบัญชี

กำไรค้างพัก	894,762.52
-------------	------------

ที่ดินตามสัญญาเช่าซื้อ	330,258.95
------------------------	------------

บ้านตามสัญญาเช่าซื้อ	1,616,401.51
----------------------	--------------

เงินประกันความเสียหายอาคาร	1,009,340.-
----------------------------	-------------

เงินรับฝาก	7,444.05
------------	----------

เงินมัดจำซื้อที่ดิน	136,550.-
---------------------	-----------

หัก ลูกหนี้เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	
----------------------------------	--

เสนานิคมรุ่น 1	(773,343.45)
----------------	--------------

ลูกหนี้เช่าซื้อบ้านและที่ดิน	
------------------------------	--

เสนานิคมรุ่น 2	(752,854.25)
----------------	--------------

ส่วนบัญชีสำนักงานกลางมีบัญชี

เงินฝากภาษีค่าบำเหน็จ	81,367.65
-----------------------	-----------

เงินฝากเบี้ยประกันชีวิตหมู่	66,360.03
-----------------------------	-----------

ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	879,925.43
--------------------	------------

ค่าภาษีการค้าค้างจ่าย	1,178,944.42
แผนกอสังหาริมทรัพย์	
ค่าเช่าเห็นจ้ออสังหาริมทรัพย์	2,605,000.-
เงินฝากเบี้ยประกัน	146,820.85
เงินฝากค่าภาษี	36,305.46
ค่าไล้จ่ายค้างจ่าย	138,868.97
แผนกอสังหาริมทรัพย์	
เงินฝากเบี้ยประกัน	4,375.65
เงินฝากค่าภาษี	1,028.23
ค่าเช่าเห็นจรตยณคค้างจ่าย	226,985.-
ค่าเช่าเห็นจ้ออสังหาริมทรัพย์	45,162.23
แผนกภัยทะเลมีบัญชี	
ค่าเช่าเห็นภัยทะเลค้างจ่าย	57,050.-
เงินฝากค่าภาษี	393.48
	<hr/>
	<u>36,940,610.68</u>

คำอธิบาย

จากงบดุลจะเห็นว่าแสดงยอดเป็นของฝ่ายประกันชีวิตและฝ่ายประกันวินาศภัย ดังนั้นจึงต้องดูบททดลองของทุกแผนก และจากรายละเอียดหนี้สินเกินสะพัดอื่นของทั้ง 7 แผนก ที่นำมาแสดงให้เห็นข้างต้นนั้น ยอดรวมหนี้สินเกินสะพัดอื่นของทั้ง 7 แผนกจะได้ 36,940,610.68 บาท ซึ่งจะต่างกับยอดรวมหนี้สินเกินสะพัดอื่นตามงบดุล 5,619,218.52 บาท สาเหตุที่เกิดผลต่างอันนี้ขึ้น เกิดเนื่องจากยอดหนี้สินเกินสะพัดอื่นตามงบดุลไครวมภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่าย จำนวน 5,619,218.52 บาทเขาไปควบ โดยไม่ไดแยกบัญชีให้เห็นชัดเจน และสามารถจะชดเชยภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายได้จากงบกำไรขาดทุนของบริษัท ฯ ซึ่งจะอยู่ในบัญชีภาษีเงินได้นิติบุคคล ความหลักการของระบบแลวภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายจะต้องจัดสรรให้กับ

หน่วยงานที่ทำรายได้ให้กับกิจการตามความเป็นจริง แต่สำหรับบริษัทไทยสมุทร พหุวิชัยประกันภัยจำกัด นั้นถือว่าภาษีเงินได้นิติบุคคลค้างจ่ายจะจัดสรรให้เฉพาะแผนก ที่มีรายได้จากการขายประกันเท่านั้น และเนื่องจากไม่สามารถจะนำงบกำไรขาดทุน ของบริษัทฯ และของแผนกที่มีการทำบัญชีเองมาแสดงให้เห็นได้ ในที่นี้จะขอนำเพียง ตัวเลขที่ได้รับการจัดสรรมาแสดงให้เห็นคือ แผนกอัครศรัย 3,872,345.37 บาท แผนกอุบัติเหตุ 768,808.50 บาท แผนกภัยทะเล 850,896.46 บาท แผนกประกัน ชีวิต 16,594.50 บาท และแผนกประชาสงเคราะห์ 110,573.69 บาท ส่วนหนี้สิน เคลื่อนที่อันซึ่งปรากฏอยู่ในงบทดลองของแผนกต่าง ๆ ก็จะถูกจัดสรรให้แผนกเหล่านั้น ตามความเป็นจริงยกเว้นหนี้สินเคลื่อนที่อันตามงบทดลองของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง เท่านั้น ที่จะกองนำมาจัดสรรให้กับแผนกต่าง ๆ อีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะสามารถจัดสรรได้ ดังนี้

ก) เงินฝากภาษีค่าบำนาญ แผนกที่จะจ่ายเกี่ยวกับค่าบำนาญนั้น จะมีเฉพาะแผนกที่มีการขายประกันเท่านั้น สำหรับเงินฝากภาษีค่าบำนาญ เกิดขึ้น เนื่องจากการหักภาษี ณ ที่จ่าย 10% จากยอดค่านายหน้าที่จะกองจ่ายให้ตัวแทนขาย ประกัน แต่ยังไม่ได้นำส่งกรมสรรพากร จึงมียอดค้างจ่ายคงเหลืออยู่ในบัญชี และ เมื่อทุกรายละเอียดประกอบบัญชีเงินฝากภาษีค่าบำนาญของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง ก็จะทราบได้ว่าเป็นของ แผนกประกันชีวิต 64,040.63 บาท แผนกอัครศรัย 17,327.02 บาท

ข) เงินฝากเบี้ยประกันหมู่ เนื่องจากบริษัทไทยสมุทรพหุวิชัยประกันภัยจำกัดมีสวัสดิการเกี่ยวกับการประกันชีวิตหมู่ให้กับพนักงาน โดยบริษัทฯ จะจ่าย ค่าเบี้ยประกันให้ครั้งหนึ่ง และอีกครั้งหนึ่งให้พนักงานเป็นผู้จ่าย และเบี้ยประกันหมู่ที่เป็นเงินฝาก จำนวน 66,360.03 บาท ก็คือ เบี้ยประกันหมู่ส่วนที่หักจากเงินเดือนพนักงานไวล่วงหน้า และเนื่องจากเงินจำนวนนี้ไม่สามารถแยกได้ว่าเป็นเงินฝากเบี้ยประกันหมู่ของแผนกใด จำนวนเท่าใด เพราะจะทำให้เกิดความยุ่งยาก จึงถือว่าเงินฝากจำนวนนี้เป็นของ Inter Mutual Bank

ค) ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย เป็นค่าใช้จ่ายที่บริษัทไทยสมุทรพหุวิชัยประกันภัยจำกัดจะกองจ่ายในปี 2521 แต่ยังไม่ได้ออกจ่ายในปี 2521 จึงตั้งเป็นค้างจ่ายไว้และ

จากรายละเอียดประกอบบัญชีค่าใช้จ่ายค่างจ่ายของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง โดยแยกตามรายชื่อของผู้ยื่นเบิกว่าเป็นพนักงานของหน่วยงานใด ก็ให้อธิวาเป็นค่าใช้จ่ายของหน่วยงานนั้น และจากการแยกแยะค่าใช้จ่ายค่างจ่ายจำนวน 879,925.43 บาท จะได้เป็นของแผนกดังต่อไปนี้คือ

ทรัพย์สินลงทุน	30,112.50
ธุรการ	9,045.-
ประชาสัมพันธ์	3,500.-
ศูนย์อบรมปากช่อง	42,210.30
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	13,374.89
ประกันชีวิต	3,718.87
ประชาสัมพันธ์กลาง	149,995.47
ประชาสัมพันธ์ภาคและสาขา	475,333.50
Inter Mutual Bank - ค่าใช้จ่ายค่างจ่าย	152,634.90

ง) การบัญชีการค่างจ่าย สำหรับการบัญชีการค่างจ่ายนี้จะเกิดขึ้นได้เฉพาะแผนกที่มีรายได้ออกจากการดำเนินงาน ในบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด จะมี 6 แผนก คือแผนกทรัพย์สินลงทุน แผนกประกันชีวิต แผนกประชาสัมพันธ์ แผนกอัครกิจ และแผนกภัยทะเล จากรายละเอียดประกอบบัญชีการค่างจ่ายของส่วนบัญชีสำนักงานกลาง จะสามารถแยกแยะการบัญชีการค่างจ่ายจำนวน 1,170,944.42 บาท ให้กับแผนกต่าง ๆ ได้ดังนี้

แผนกทรัพย์สินลงทุน	487,693.18
แผนกประกันชีวิต	4,664.95
ประชาสัมพันธ์ภาคและสาขา	26,463.77
แผนกอัครกิจ	541,956.82
แผนกภัยทะเล	69,310.43
แผนกภัยทะเล	48,855.27

จากที่กล่าวมาแล้ว สามารถสรุปยอดหนี้สินเกินสภาพก่อนจากงบดุล จำนวน 42,559,829.20 บาท จะสามารถจัดสรรให้กับแผนกต่าง ๆ ของบริษัทไทยสมุทร พานิชย์ประกันภัยจำกัดได้ดังต่อไปนี้

แผนกทรัพย์สินลงทุน	2,986,365.01
ส่วนธุรกิจ	9,045.-
ส่วนประชาสัมพันธ์	3,500.-
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	13,374.89
แผนกประกันชีวิต	107,164.37
ประชาสัมพันธ์กลาง	149,995.47
ประชาสัมพันธ์ภาคและสาขา	29,597,689.49
แผนกอสังหาริมทรัพย์	7,358,624.49
แผนกอุบัติเหตุ	1,115,670.04
แผนกภัยทะเล	957,195.21
ส่วนศูนย์อบรมปากช่อง	42,210.30
Inter Mutual Bank	
- เงินฝากเบี้ยประกันชีวิตหมู่ (หนี้สินอื่น ๆ)	66,360.03
- ค่าใช้จ่ายกลางจ่าย	152,634.90
7) <u>เงินสำรองประกันชีวิต</u>	
<u>จากงบดุล</u>	
ฝ่ายประกันชีวิต	<u>2,241,444,320.09</u>
<u>จากงบพหุคูณ</u>	
ฝ่ายประกันชีวิต	
แผนกประกันชีวิตมีบัญชี	
สำรองประกันชีวิต	37,816,704.58

แผนกประชาสงเคราะห์สมัยบัญชี

สำรองประกันชีวิต

934,702,130.39

972,518,834.97

คำอธิบาย

กฎหมายกำหนดให้บริษัท ที่ดำเนินกิจการเกี่ยวกับการประกันชีวิตจะต้อง
ตั้งเงินสำรองประกันชีวิตเพิ่มขึ้นทุกปีตามภาระของกรมธรรม์ประกันชีวิตที่มีผลบังคับแต่
ไม่เกิน 65% จากยอดเบี้ยประกันรับสุทธิในแต่ละปี จากงบดุลจะเห็นได้ว่าเป็นของ
ฝ่ายประกันชีวิต และแผนกที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับประกันชีวิตจะมีอยู่ 2 แผนกคือ แผนก
ประกันชีวิต และแผนกประชาสงเคราะห์ จากงบทดลองของทั้ง 2 แผนกจะเห็นได้ว่า
ยอดรวมจะได้อีก 972,518,834.97 บาท ยอดตามงบดุลจะได้อีก 1,241,444,320.09
บาท ผลต่างที่เกิดขึ้น 268,925,485.12 บาท เกิดขึ้นเนื่องจากยอดตามงบดุลเป็น
ยอดที่บวกเงินสำรองประกันชีวิตปี 2521 จำนวน 268,925,485.12 บาท เข้าไปแล้ว
ซึ่งยอดจำนวน 268,925,485.12 บาท จะคิดจากเบี้ยประกันรับสุทธิปี 2521 ซึ่งใน
ที่นี้จะไม่แสดงการคำนวณให้เห็นแต่จะขอเอาตัวเลขที่หาได้แล้วมาแสดงให้เห็นเท่านั้น
คือ เป็นของ แผนกประกันชีวิต 407,367.96 บาท แผนกประชาสงเคราะห์ภาคและ
สาขา 268,518,117.16 บาท ดังนั้นเงินสำรองประกันชีวิตจากงบดุล
1,241,444,320.09 จะสามารถจัดสรรไว้ดังนี้

แผนกประกันชีวิต

38,224,072.54

ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา

1,203,220,247.55

สำหรับเงินสำรองประกันชีวิตที่จัดสรรให้ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา
เนื่องจากประชาสงเคราะห์ภาคและสาขาเป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงต่อแผนกประชาสงเคราะห์
และทำหน้าที่หารายได้ให้กับแผนกประชาสงเคราะห์

8) ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้วจากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	2,250,000.-
ฝ่ายประกันวินาศภัย	5,250,000.-
	<u>7,500,000.-</u>

คำอธิบาย

เนื่องจากระบบ Inter Mutual Bank มีหลักการว่า บัญชีทุนของบริษัทนั้น คือทุนเริ่มดำเนินการของ Inter Mutual Bank ดังนั้นทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว 7,500,000.- บาท จะเป็นของหน่วยงาน Inter Mutual Bank

9) กำไรสะสม - สำรองตามกฎหมายจากงบดุล

ฝ่ายประกันวินาศภัย	<u>76,468.13</u>
--------------------	------------------

คำอธิบาย

ตามระบบ Inter Mutual Bank มีหลักการถือว่าสำรองต่าง ๆ ที่จัดสรรจากกำไรสะสมจะถือว่าเป็นของ Inter Mutual Bank ดังนั้นสำรองตามกฎหมาย จำนวน 76,468.13 บาท จะเป็นของหน่วยงาน Inter Mutual Bank

10) กำไรสะสม - สำรองอื่นจากงบดุล

ฝ่ายประกันวินาศภัย	<u>211,308.84</u>
--------------------	-------------------

คำอธิบาย

บัญชีสำรองอื่นจากงบดุลเป็นสำรองที่จัดสรรจากกำไรสะสมเช่นเดียวกับข้อ 9 จึงถือว่าเป็นของหน่วยงาน Inter Mutual Bank

11) กำไรสะสม - ยังไม่ได้อัดสร

จากงบดุล

ฝ่ายประกันชีวิต	6,663,655.42
ฝ่ายประกันวินาศภัย	17,862,647.11

คำอธิบาย

ตามระบบ Inter Mutual Bank กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรรจะจัดสรรคืนให้กับหน่วยงานที่ทำรายได้ให้กับกิจการ เพราะถือว่ากำไรที่ได้เกิดจากหน่วยงานที่ทำรายได้นั้น โดยจัดสรรให้ตามอัตราส่วนรายได้หรือรายได้สะสม จากงบดุลจะเห็นว่า เป็นของฝ่ายประกันชีวิต และฝ่ายประกันวินาศภัย แต่เมื่อดูงบทดลองของแผนกต่าง ๆ แล้ว จะเห็นว่า ไม่มีบัญชีอยู่ในงบทดลอง สำหรับบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดนั้นถือว่ากำไรสะสมที่ยังไม่ได้จัดสรรจะจัดสรรให้เฉพาะแผนกที่มีรายได้จากกรขายประกันเท่านั้น ซึ่งมีอยู่ 5 แผนก คือ แผนกประชาสงเคราะห์ แผนกประกันชีวิต แผนกอภัยภัย แผนกอุบัติเหตุ และแผนกภัยทะเล ในที่นี้จะไม่แสดงให้เห็นถึงการคำนวณ แต่จะขอ นำเอาตัวเลขที่บริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดคำนวณได้แล้มาแสดงให้เห็นเท่านั้นคือ

ประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา	4,331,718.13
แผนกอภัยภัย	10,844,650.34
แผนกอุบัติเหตุ	4,173,346.43
แผนกภัยทะเล	2,844,650.34
แผนกประกันชีวิต	2,331,937.29

2) การจัดทำงบดุลหลังจัดสรยอดเริ่มกน

เมื่อได้จัดสรสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้นจากงบดุล ณ วันสิ้นปีของกิจการ โดยพิจารณาถึงงบทดลอง รายละเอียดประกอบบัญชี งบกำไรขาดทุนของหน่วยงานต่าง ๆ และของกิจการเสร็จเรียบร้อยแล้ว Inter Mutual Bank จะจัดทำงบดุลขึ้นใหม่ ซึ่งงบดุลนี้จะแสดงให้เห็นถึงรายละเอียดของสินทรัพย์ หนี้สินและ

ส่วนของผู้ถือหุ้น ที่จัดสรรให้กับหน่วยงานต่าง ๆ ของกิจการ วัตถุประสงค์ของการ
จัดทำบัญชีหลังจัดสรรยอดเริ่มต้นขึ้นก็เพื่อความสะดวกของ Inter Mutual Bank
เองในการที่จะนำเอาไปจัดทำรายละเอียดยอดเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้น จาก
ตัวอย่างการหายยอดเริ่มต้นของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัด สามารถนำมาจัด
ทำบัญชีหลังจัดสรรยอดเริ่มต้น ได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ
 กระทรวงพาณิชย์
 (การวิเคราะห์และประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินงาน)
 ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

	123	Inter Mutual Bank	พันธบัตรอายุ	รัฐบาล	ธนาคารพาณิชย์	พันธบัตร ของรัฐบาล	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา	สัญญา ซื้อขายเงินตรา
รวม																	
เงินสด	232,971,278.14	228,077,763.63															
เงินฝาก	220,600,000.-		220,800,000.-														
เงินลงทุน	11,372,530.77																
เงินคงค้าง	2,524,611.02																
เงินกู้ยืม	8,022,871.08	1,276,202.96	6,102,170.63	52,521.15	25,167.30	49,562.-	43,029.81	84,400.-	37,043.-	7,100.-	50,333.03	153,259.-	609,578.34	51,503.04	1,000.-		
เงินรายได้	20,979,759.94	7,398,956.-	13,580,803.94														
เงินจ่าย	7,319,226.00	938,263.-	480,825.40	1,210,402.17		244,260.73			3,909.-		11,693.20		4,284,413.70	14,5434.70			
เงินกำไรสุทธิ	3,500,600.-		3,500,600.-														
เงินกำไรสุทธิ	25,949,200.-		25,949,200.-														
เงินกำไรสุทธิ	42,378,600.-		42,378,600.-														
เงินกำไรสุทธิ	159,128,469.46										6,197,651.40		152,931,018.08				
เงินกำไรสุทธิ	374,706,618.81		374,706,618.81														
เงินกำไรสุทธิ	205,679.10		205,679.10														
เงินกำไรสุทธิ	75,159,105.33		75,159,105.33														
เงินกำไรสุทธิ	176,554,692.99		176,554,692.99														
รวม	1,360,472,751.56	238,691,187.59	937,417,896.22	1,262,923.32	25,167.30	293,845.73	43,029.81	84,400.-	37,043.-	3,909.-	7,100.-	6,458,679.12	153,259.-	181,798,322.63	12,134,911.31	726,800.08	1,034,077.23

บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด
 จำกัด (มหาชน) (Green World Chemicals Public Company Limited)
 (การจักรวรรดิเคมีภัณฑ์และสารเคมี)
 ณ 31 ธันวาคม 2521

	บาท	Inter Mutual Bank	ทรัพย์สินถาวร	อสังหาริมทรัพย์	สินทรัพย์หมุนเวียน	หนี้สิน	ส่วนเกิน	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	กำไรสะสม	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม	กำไรสุทธิ	กำไรสะสม
สินทรัพย์																		
สินทรัพย์ถาวร																		
ที่ดิน																		
สิ่งปลูกสร้าง																		
เครื่องจักร																		
ยานพาหนะ																		
สินทรัพย์หมุนเวียน																		
เงินสด																		
เงินฝาก																		
เงินลงทุน																		
สินทรัพย์รวม																		
หนี้สิน																		
หนี้สินระยะยาว																		
เงินกู้ยืม																		
หนี้สินระยะสั้น																		
หนี้สินรวม																		
ส่วนเกิน																		
กำไรสุทธิ																		
กำไรสะสม																		
ส่วนเกินรวม																		
รวมหนี้สินและส่วนเกิน																		
บาท	1,360,472,751.56	6,006,771.90	2,966,365.01	9,045.-	3,500.-	13,371.69												

3) การจัดทำรายละเอียดยอดเริ่มต้น

จากงบดุลที่ได้รับการจัดสรรแล้ว Inter Mutual Bank จะนำมาจัดทำรายละเอียดยอดเริ่มต้นของหน่วยงานต่าง ๆ ขึ้นหน่วยงานละ 2 ฉบับ ต้นฉบับจะส่งให้หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อยืนยันยอดเริ่มต้นที่ได้รับการจัดสรรลงในบัญชีของหน่วยงาน ส่วนสำเนารายละเอียดยอดเริ่มต้น Inter Mutual Bank จะเก็บไว้เป็นหลักฐาน และเพื่อนำไปจัดทำงบทดลองยอดเริ่มต้นของ Inter Mutual Bank ต่อไป รายละเอียดยอดเริ่มต้นที่ Inter Mutual Bank จัดทำขึ้นจะแสดงให้เห็นถึง สินทรัพย์ หนี้สินและทุน ที่ได้รับการจัดสรรอย่างละเอียดพร้อมทั้งแสดงยอดคงค้างระหว่าง สินทรัพย์ กับ หนี้สินและทุน ถ้าสินทรัพย์มากกว่าหนี้สินและทุน Inter Mutual Bank จะถือว่าเป็นยอดเบิกเกินบัญชี แต่ถ้าน้อยกว่าหนี้สินและทุนจะเป็นยอดเงินฝาก สาเหตุที่คิดเช่นนี้ เนื่องจาก Inter Mutual Bank จะถือว่า สินทรัพย์ หนี้สินและทุน ที่ปรากฏในงบดุลของกิจการเป็นของ Inter Mutual Bank ทั้งหมด ค่านสินทรัพย์จะหมายถึง ลูกหนี้ของ Inter Mutual Bank (กู้เงินจาก Inter Mutual Bank ออกไป) ส่วนค่านหนี้สินและทุน จะหมายถึง เจ้าหนี้ของ Inter Mutual Bank (เงินที่ฝากไว้กับ Inter Mutual Bank) ดังนั้นถ้าหน่วยงานใดได้รับการจัดสรรสินทรัพย์มากกว่าหนี้สินและทุน ก็จะมียอดเริ่มต้นเป็นลูกหนี้ (ยอดเบิกเกินบัญชี) ของ Inter Mutual Bank แต่ถ้าได้รับสินทรัพย์น้อยกว่าหนี้สินและทุน ก็จะมียอดเริ่มต้นเป็นเจ้าหนี้ (ยอดเงินฝาก) ของ Inter Mutual Bank จากงบดุลที่ได้รับการจัดสรรแล้วของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดจะนำไปจัดทำรายละเอียดยอดเริ่มต้น ได้ดังนี้

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของ Inter Mutual Bank

<u>สินทรัพย์</u>	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	229,077,765.63
เงินเบิกเกินบัญชี	936,466,293.01
ทดรองต่าง ๆ	147,562.87

ลูกหนี้	1,128,640.09
มีค้ำจำค่าง ๆ	938,263.-
รายได้คอกเบี้ยธนาคารค่างรับ	7,398,956.-
รวมสินทรัพย์	บาท 1,175,157,480.60

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

เงินฝากกระแสรายวัน	1,167,150,708.70
ค่าใช้จ่ายค่างจ่าย	152,634.90
หนี้สินอื่น ๆ	66,360.03

ส่วนของผู้ถือหุ้น

เงินทุนชำระแล้ว	7,500,000.-
สำรองตามกฎหมาย	76,468.13
สำรองอื่น	211,308.84

รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น บาท 1,175,157,480.60

รายละเอียดยอดเริ่มตนของแผนกทรัพย์สินลงทุน

สินทรัพย์

เงินลงทุนระยะสั้น	220,800,000.-
ลูกหนี้และเงินทროง	6,102,170.65
รายได้คอกับค่างรับ	13,580,803.94
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	480,825.40
หลักทรัพย์วางประกันไว้กับนายทะเบียน	3,500,000.-
พันธบัตรรัฐบาล	25,949,200.-
หุ้นทุนและหุ้นกู้	42,378,800.-
เงินให้กู้ยืมโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน	374,706,618.81
เงินให้กู้ยืมอื่น	205,679.10

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (หักค่าเสื่อมราคาแล้ว)	73,159,105.33
สินทรัพย์อื่น	176,554,692.99
	<u>937,417,896.22</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียนอื่น	2,986,365.01
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี	บาท (934,431,531.21)

รายละเอียดยอดยกเริ่มตนของส่วนราชการ

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินที่ครอง	52,521.15
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	1,210,402.17
	<u>1,262,923.32</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9,045.-
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี	บาท (1,253,878.32)

รายละเอียดยอดยกเริ่มตนของส่วนประชาสัมพันธ

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินที่ครอง	25,167.30
-----------------------	-----------

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

หนี้สินหมุนเวียนอื่น	3,500.-
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี	บาท (21,667.30)

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของหน่วยระบบคอมพิวเตอร์

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินทศรอง	49,562.-
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	244,283.73
	<u>293,845.73</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

<u>หนี้สิน</u>	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	13,374.89
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(280,470.84)</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของส่วนงานต่างประเทศ

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินทศรอง	43,029.81
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	-
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(43,029.81)</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของสำนักงานผู้อำนวยการ

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินทศรอง	84,400.-
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	-
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(84,400.-)</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินทศรอง	37,043.-
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	-
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(37,043.-)</u>

รายละเอียดคยอดเริ่มตนของสวนบัญชีสำนักงานกลาง

สินทรัพย์

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	3,909.-
<u>หนี้สินและสวนของผูถือหุน</u>	<u> -</u>
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(3,909.-)</u>

รายละเอียดคยอดเริ่มตนของสวนพัฒนาำดำงคน

สินทรัพย์

ลูกหนและเงินทครอง	7,100.-
<u>หนี้สินและสวนของผูถือหุน</u>	<u> -</u>
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี บาท	<u>(7,100.-)</u>

รายละเอียดคยอดเริ่มตนของแผนกประกันชีวิต

สินทรัพย์

เงินควางรับเกี่ยวกับการประกันคต่อ	198,998.69
ลูกหนและเงินทครอง	50,333.83
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	11,695.20
เงินใหญ่ยอมใคยมีกรรมกรรมเป็นประกัน	6,197,651.40
	<u>6,458,679.12</u>

หนี้สินและสวนของผูถือหุน

<u>หนี้สิน</u>	
เงินที่คองจายตามกรรมกรรมประกันภัยคางจาย	536,488.59
เงินคางจายเกี่ยวกับการประกันคต่อ	45,853.11
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>107,164.37</u>
	689,506.07
เงินสำรองประกันชีวิต	38,224,072.54
<u>สวนของผูถือหุน</u>	
กำไรสะสม - ยังไมไคจัดสรร	<u>2,331,937.29</u>
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	<u>34,786,836.78</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของประชาสงเคราะห์กลาง

สินทรัพย์

ลูกหนี้และเงินทศรอง	453,259.-
<u>หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	
<u>หนี้สิน</u>	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	149,995.47
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เบิกเกินบัญชี	<u><u>บาท (303,263.53)</u></u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของประชาสงเคราะห์ภาคและสาขา

สินทรัพย์

เงินสดและเงินฝากธนาคาร	23,893,512.51
ลูกหนี้และเงินทศรอง	689,578.34
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	4,284,413.70
เงินให้ยืมโดยมีกรรมกรรมเป็นประกัน	152,931,018.08
	<u>181,798,522.63</u>

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

<u>หนี้สิน</u>	
เงินที่คงจ่ายตามกรรมกรรมประกันภัยกับคางจ่าย	9,255,970.43
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>29,597,689.49</u>
เงินสำรองประกันชีวิต	38,853,659.92
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>	
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	1,203,220,247.55
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร	4,331,718.13
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	<u><u>บาท 1,064,607,102.97</u></u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของแผนกอัครศึกษา

สินทรัพย์

เบี้ยประกันคางรับ	9,859,064.23
เงินคางรับเกี่ยวกับการประกันคอง	2,078,909.54

รายละเอียดยอดเริ่มตนของแผนกอักษักภัย (ต่อ)

ลูกหนี้และเงินทกรอง	51,503.04
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	145,434.70
	<hr/>
	12,134,911.51

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	2,117,985.01	
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อ	2,915,008.-	
เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย	16,883,613.22	
เงินประกันที่ถือไวตามสัญญาประกันต่อ	21,176,799.59	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	7,358,624.49	50,452,030.31

ส่วนของผู้ถือหุ้น

กำไรสะสม - ยังไม่ได้อัดสรร	10,844,650.34	
ยอดเริ่มตน ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	49,161,769.14	บาท

รายละเอียดยอดเริ่มตนของแผนกอุบัติเหตุ

สินทรัพย์

เบี้ยประกันค้างรับ	640,350.96
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อ	85,449.12
ลูกหนี้และเงินทกรอง	1,000.-
	<hr/>
	726,800.08

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

หนี้สิน

ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	1,289,024.60
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อ	245,532.62
เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย	3,471,311.16

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของแผนกอุบัติเหตุ (ต่อ)

เงินประกันที่ถือไว้ตามสัญญาประกันต่อ	513,022.38	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>1,115,670.04</u>	6,634,560.80
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร		4,173,346.43
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	บาท	<u>10,081,107.15</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของแผนกภัยทะเล

<u>สินทรัพย์</u>		
เบี้ยประกันค้างรับ		872,823.58
เงินค้างรับเกี่ยวกับการประกันต่อ		<u>161,253.67</u>
		1,034,077.25

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

<u>หนี้สิน</u>		
ค่าสินไหมทดแทนค้างจ่าย	2,389,998.38	
เงินค้างจ่ายเกี่ยวกับการประกันต่อ	396,557.32	
เงินสำรองเพื่อการเสี่ยงภัย	2,626,124.61	
เงินประกันที่ถือไว้ตามสัญญาประกันต่อ	291,233.75	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	<u>957,195.21</u>	6,661,109.27
<u>ส่วนของผู้ถือหุ้น</u>		
กำไรสะสม - ยังไม่ได้จัดสรร		2,844,650.34
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	บาท	<u>8,471,682.36</u>

รายละเอียดยอดเริ่มต้นของศูนย์อบรมปากช่อง

สินทรัพย์

หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น

<u>หนี้สิน</u>		
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		42,210.30
ยอดเริ่มต้น ณ 1 ม.ค. 22 - เงินฝาก	บาท	<u>42,210.30</u>

4) การจัดทำบททดลองยกเริ่มต้น

เมื่อ Inter Mutual Bank ได้จัดทำรายละเอียดยกยกเริ่มต้นของ Inter Mutual Bank และของหน่วยงานต่าง ๆ เสร็จเรียบร้อยแล้ว ก็จะนำเอา ยกเริ่มต้นที่ได้จากรายละเอียดยกยกเริ่มต้นไปจัดทำบททดลองยกเริ่มต้นขึ้น วัตถุประสงค์เพื่อความสะดวกในการอ่านรายการเป็นยกยกมาในบัญชีกระแสรายวันรายตัว และบัญชีแยกประเภท และยึดถือเป็นหลักฐานในการอ่านรายการยกเริ่มต้นควม จากรายละเอียดยกยกเริ่มต้นของบริษัทไทยสมุทรพาณิชย์ประกันภัยจำกัดสามารถนำมาจัดทำบททดลองยกเริ่มต้นได้ดังนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Inter Mutual Bank
 งบทดลองยอดเริ่มต้น
 ประจำวันที่ 1 มกราคม 2522

รายการ	เดบิต		เครดิต	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	229,077,765	63		
หกรองต่าง ๆ	147,562	87		
ลูกหนี้	1,128,640	09		
มัดจำต่าง ๆ	938,263	-		
รายได้คอกเบียร์ธนาคารค้างรับ	7,398,956	-		
บัญชีกระแสรายวัน - แผนกทรัพย์สินลงทุน	934,431,531	21		
ส่วนธุรกิจ	1,253,878	32		
ส่วนประชาสัมพันธ์	21,667	30		
หน่วยระบบคอมพิวเตอร์	280,470	84		
ส่วนงานต่างประเทศ	43,029	81		
สำนักงานผู้อำนวยการ	84,400	-		
ฝ่ายคณิตศาสตร์และสถิติ	37,043	-		
ส่วนบัญชีสำนักงานกลาง	3,909	-		
ส่วนพัฒนากำลังคน	7,100	-		
แผนกประกันชีวิต			34,786,836	78
ประชาสงเคราะห์กลาง	303,263	53		
ประชาสงเคราะห์				
ภาคและสาขา			1,064,607,102	97
แผนกอัครกิจ			49,161,769	14
แผนกอุบัติเหตุ			10,081,107	15
แผนกภัยทะเล			8,471,682	36
ส่วนศูนย์อบรมปากช่อง			42,210	30
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย			152,634	90
หนี้สินอื่น ๆ			66,360	03
เงินทุนชำระแล้ว			7,500,000	-
สำรองตามกฎหมาย			76,468	13
สำรองอื่น			211,308	84
บาท	1,175,157,480	60	1,175,157,480	60

ในบทที่ 3 นี้ได้กล่าวถึงระบบ Inter Mutual Bank โดยเริ่มตั้งแต่โครงสร้างของระบบ Inter Mutual Bank ระบบบัญชีที่นำมาใช้ตลอดจนขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินงานของ Inter Mutual Bank ก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติทางบัญชี ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบ Inter Mutual Bank ที่คิดค้นขึ้นนี้มีวิธีการเช่นเดียวกับธนาคารหรือนำเอาระบบธนาคารมาใช้ในกิจการนั่นเอง สำหรับวิธีการปฏิบัติทางบัญชีจะได้กล่าวถึงโดยละเอียดในบทต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย